

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
UNSKO SANSKI KANTON
OPĆINA VELIKA KLADUŠA
UDRUŽENJE NEZAPOSLENIH DIONIČARA I
RADNIKA AGROKOMERC**

I N F O R M A C I J A

**O MJESTU I ULOZI UDRUŽENJA NEZAPOSLENIH DIONIČARA
AGROKOMERC U ORGANIZOVANJU I VOĐENJU AKTIVNOSTI
NA ZAŠTITI I OSTVARIVANJU PRAVA NEZAPOSLENIH
DIONIČARA I IMOVINE „AGROKOMERC“ D.D. VELIKA
KLADUŠA**

Velika Kladuša, mart 2022. godine

Umjesto uvoda

Udruženje nezaposlenih dioničara Agrokomerc Velika Kladuša, već dugi niz godina vodi mukotrpnu i bespoštednu borbu, odnosno pravnu bitku, na zaštiti i ostvarivanju prava nezaposlenih dioničara i radnika Agrokomerca d.d. Velika Kladuša, kao i zaštiti sveukupne imovine Poslovnog sistema „Agrokomerc“, kako u Zemlji, tako i u inostranstvu.

Malo je poznato široj javnosti kroz kakvu vrstu borbe je u ostvarivanju ovog cilja Udruženje do danas prolazilo i na koje je i kakve je prepreke u toj borbi nailazilo.

Naime, ovo Udruženje je osnovano 1999. godine, kao jedini Subjekt za zaštitu prava i interesa radnika, koperanata i dioničara Agrokomerca, a nastalo je kao reakcija na nezakonite aktivnosti Kantonalnih i Federalnih organa vlasti koji su, odmah nakon okončanja rata, krenuli u bukvalno otimanje, uzurpaciju i nacionalizaciju Preduzeća „Agrokomerc“ d.d. Velika Kladuša i na najgrublji mogući način ugrožavali osnovna egzistencijalna i ljudska prava stvarnih tvoraca ovog Preduzeća, odnosno njegovih graditelja i osnivača, koji su vlastitim radom i odricanjem gradili Preduzeće za sebe i generacije koje dolaze.

Ovom Informacijom zbog toga se, po prvi put, šira javnost želi upoznati sa brojnim aktivnostima koje je Udruženje pokretalo, vodilo i realiziralo u svojoj pravnoj borbi za zaštitu obespravljenih radnika i dioničara, ali i zaštitu imovine Poslovnog sistema Agrokomerc.

Potrebno je na samom početku posebno naglasiti činjenicu da je u periodu od svog osnivanja praktički sve do izrade ovog materijala, **Udruženje za zaštitu nezaposlenih dioničara Agrokomerc**, sve svoje programske aktivnosti organiziralo i vodilo bez bilo kakve materijalne podrške, pa čak i bez razumijevanja zvaničnih institucija i organa bilo kojeg nivoa državne vlasti, a jedinu konkretnu potporu i podršku predstavljale su donacije i volonterski rad i angažman članova i simpatizera Udruženja.

U takvim uslovima, i pod takvim okolnostima, Udruženje je u svom radu organiziralo i realiziralo niz značajnih aktivnosti koje su rezultirale konkretnim i značajnim rezultatima, od kojih je svakako najznačajnija aktivnost Udruženja koja je za svoj rezultat imala **Odluku Doma za ljudska prava za Bosnu i Hercegovinu, od 08. marta 2002. godine**, po kojoj su prema dioničarima i bivšim radnicima Agrokomerca **prekršena i znatno narušena osnovna ljudska prava zbog onemogućavanja istih da upravljaju i koriste stečenu imovinu sadržanu u kapitalu “Agrokomerc” d.d., te zbog sprečavanja pristupa sudu i pravičnom suđenju.**

Veličina i značaj aktivnosti koje su duži niz godina vođene od strane **Udruženja za zaštitu nezaposlenih dioničara Agrokomerc**, sa krajnjim ciljem da se svi raspoloživi prijeratni resursi (preduzeća) sa područja naše Lokalne zajednice vrate stvarnim vlasnicima i stave u punu funkciju razvoja, prepoznata je, **nažalost jedino od strane Općinskog vijeća Općine Velika Kladuša na način da su tek 2017. godine**, po prvi put od osnivanja Udruženja, **u Budžetu Općine Velika Kladuša za 2017. godinu, bila planirana sredstva u korist Udruženja za zaštitu nezaposlenih dioničara Agrokomerc.**

Ono što daje poseban značaj i vrijednost ovoj Odluci Općinskog vijeća jeste činjenica da je istu Vijeće usvojilo **uz bezrezervnu podršku značajne većine tadašnjih općinskih vijećnika.**

Nažalost, ovakvo opredjeljenje Općinskog vijeća, kao predstavničkog tijela građana naše Lokalne zajednice, usljed posebno negativnog i destruktivnog djelovanja određenih organa i institucija sistema različitih nivoa Državne vlasti, kao i pojedinaca, čak i u samom Vijeću, osobito u aktuelnom sazivu, za posljedicu ima psihotično osporavanje ovakvog odnosa prema aktivnostima koje Udruženje za zaštitu nezaposlenih dioničara Agrokomerc vodi u cilju zaštite i ostvarivanja prava nezaposlenih dioničara Agrokomerc dd Velika Kladuša, kao i zaštite sveukupne imovine Poslovnog sistema „Agrokomerc“ i konačnog preuzimanja istog od strane njegovih stvaraoca i vlasnika.

PROJEKCIJA BUDUĆNOSTI UDRUŽENJA ZA ZAŠTITU NEZAPOSLENIH DIONIČARA "AGROKOMERC" VELIKA KLADUŠA

Da nije lako srušiti i uništiti nešto što je kvalitetno građeno planirano i vođeno, sa dugoročnom vizijom i što je čvrsto i neraskidivo utkano u sredinu, prostor i ljude koji su to stvarali za sebe i generacije koje dolaze, pokazuje jedinstven primjer dugoročnog i planskog uništavanja Preduzeća Agrokomerc d.d. iz Velike Kladaše.

U prošlosti nema zabilježenih primjera, u užoj i široj okolini, da se Država, odnosno pojedinci koji su sebe stavili iznad naroda kojim upravljaju, koristeći sve instrumente vlasti koji im stoje na raspolaganju (vlade, ministarstva, agencije, sudstvo, financijske institucije i slično), stave u funkciju uništenja jedne Firme i jednog kompletnog kraja i naroda, sprečavajući ih u njihovom osnovnom ljudskom pravu, pravu na rad i egzistenciju po vlastitom izboru i opredjeljenju.

Više od 33 godine smišljenog i planskog djelovanja, sa koordinanim postupcima i načinima, ali i sa zajedničkim krajnim ciljem otimanja Preduzeća od stvarnih vlasnika i stvaraoca ovog unikatnog Privrednog sistema, akteri i vođe ovih aktivnosti svoj Projekat finaliziraju putem svojih poslušnika i glasnogovornika, novom tezom, odnosno sloganom, koji uporno plasiraju i koji je, zahvaljujući istima, sve prisutniji u zadnje vrijeme, a koji u sažetku glasi:

"AGROKOMERC VELIKA KLADUŠA JE ZAVRŠENA I ISPRIČANA PRIČA, NA KOJU SE NE TREBA VRAĆATI, AGROKOMERC JE PROŠLOST, TREBA SE OKRENUTI BUDUĆNOSTI."

Ovo bi trebalo, **po njihovom mišljenju** predstavljati krajnji cilj i punu pobjedu nosioca ovakvih aktivnosti čime bi bile amnestirane sve radnje i postupci svih aktera koji su učestvovali u planiranju i sprovođenju kriminalnih aktivnosti da bi se u konačnici dosegao ovaj morbidni cilj.

To bi se najvjerojatnije tako i desilo da nije bilo upornog rada Udruženja za zaštitu nezaposlenih dioničara i radnika Agrokomerca i ljudi vezanih za ovo Udruženje, koji nisu ni pod koju cijenu bili spremni odustati od borbe za dokazivanje prava (koja su im nezakonito oduzeta) na vlastitu Firmu, upravljanje istom i kreiranje razvoja i budućnosti, po vlastitim, odnosno po vizijama njenih tvoraca i osnivača.

Upravo ovakva upornost, istrajnost i nepokolebljivost Udruženja i njegovih ljudi, zbunila je rušitelje i, zašto to ne reći otvoreno, neprijatelje naroda, koji su očekivali da će se **dioničari vremenom umoriti, te da će ta njihova borba vremenom jenjavati, ili u cijelosti prestati, a njihove radnje i postupci u kriminalnom djelovanju, vremenom biti zaboravljene i oproštene.**

Nikako nisu računali na činjenicu da i nakon proteka dužeg vremenskog perioda, od svog osnivanja do danas, Udruženje nikad nije bilo jače i odlučnije da u cijelosti ostvari svoja prava i realizira misiju i viziju zbog koje je u biti i osnovano.

Upravo nova teza kojom se koriste autori i sudionici u novom tumačenju svojih postupaka i ciljeva (**Agrokomerc je ispričana priča i prošlost**) pokazuje koliko isti nisu ušli u srž i sagledali suštinu problema i koliko im nije jasno **ŠTA JE USTVARI AGROKOMERC.**

Možda stoji kao istina činjenica da je Agrokomerc, nakon 33 godine, od takozvane Mjениčne afere 1987. godine, do danas, doveden u situaciju likvidacije i nestanka na radost svojih rušitelja, bar onaj dio na koji su mogli direktno utjecati, odnosno koji se nalazi na području teritorije Bosne i Hercegovine.

Međutim, značajnim djelom imovine koju Agrokomerc posjeduje izvan Bosne i Hercegovine imenovani do sada nisu mogli upravljati i raspolagati, i upravo je sad na sceni borba za način **kako da se dođe, i ko da dođe**, u posjed ove imovine, a pogotovo na koji način.

Nepoznavanje suštine Agrokomerca svakako traži dodatno objašnjenje:

ŠTA JE U STVARI AGROKOMERC?

Ovo pitanje ćemo pokušati, najkraće koliko je to bude moguće objasniti, kako bi svima bilo jasno.

Agrokomerc nisu samo fabrike (zidovi i mašine), mnogobrojne farme (peradarske, kunićarske, puranske), instituti sa opremom, inženjering, specijalizirane fabrike opremljene najsavremenijom opremom i tehnologijom svjetske relevancije, nove i nedovršene fabrike i linije, transportne jedinice, izrađeni projekti visokog stupnja izvodivosti i slično.

Agrokomerc je **KONCEPT, MODEL I STRATEGIJA** razvoja jedne ruralne i nerazvijene sredine, koji je duboko urastao u sredinu u kojoj je nastao, te koji je, razvijajući sebe kao privredno-ekonomski subjekti, razvijao i sredinu u kojoj je nastao i veoma brzo prerastajući ove okvire direktno i indirektno razvijajao i oplemenjivao sve druge sredine u kojima je djelovao i imao poslovne interese.

Agrokomerc su ljudi, prvenstveno vizionari, koji su slijedeći svoj cilj i viziju, uz izuzetno puno ulaganja i samoodricanja, ugrađivali sebe u svaki projekt koji je realiziran i koji se trebao realizirati.

Stepen gotovosti, uvezanosti, opremljenosti, kadrovske popunjenosti i funkcionalnosti, te imidža koji je Agrokomerc stvorio u regiji i svijetu, daje nam za pravo da ovaj specifičan Subjekt posmatramo, ne samo i isključivo kao Preduzeće, već kao jedinstven projekt, odnosno koncept, te kao odgovor novim dešavanjima u Svijetu, promjenjenom nastalom novom međunarodnom raspodjelom snaga i političkih odnosa.

Međusobna povezanost svih segmenata koji su činili jedinstven sistem Agrokomerca ne dozvoljava pojedinačna izdvajanja iz cjelovitosti Sistema a da se to ne odrazi na funkcionisanje drugih dijelova Kompanije.

Širina, veličina i različitost proizvodnog asortimana, usluga i djelatnosti, omogućila je ovoj Kompaniji raspodjelu rizika u vremenu i prostoru, obezbjeđujući joj neprestalno prisustvo na tržištu, po klasičnom načelu velikih, svjetskih multinacionalnih kompanija po principu "**ako jedno ne ide ide drugo, ali smo uvijek tu**".

Specifikum ovog unikatnog Komplexa je njegova izrazita izvozna orijentacija i spremnost na borbu za zauzimanje pozicije na svjetskom tržištu, prateći njegove zahtjeve i prilagođavajući se istom u veoma kratkom vremenskom roku.

Takva poslovna praksa i pristup mu je omogućio opstanak i stvorio podlogu za daljnji agresivni razvoj, bez obzira na mjesto porijekla ove Kompanije, koja okolnost je bila više ograničavajuća nego li stimulativna.

Veliki sistemi ne nastaju preko noći, oni su produkt dugogodišnjeg napornog, temeljnog i sistematičnog planiranja, rada i odricanja, te predstavljaju snagu i sposobnost voditelja projekta da svoje vizije i ideje pretoči u stvarnost, bez obzira na ograničenja koja stoje na tom putu.

Bez vođe i lidera, sa idejom i vizijom, koji je u stanju i okupiti ljude neophodne za implementaciju određenih faza projekta i obezbjediti neophodna sredstva po potrebama projekta, te voditi projekt od ideje do konačne realizacije, na našim prostorima, i u našim uslovima, nema razvoja.

Ulogu vođe i lidera ne može obnašati bilo tko, to treba i može biti samo osoba koja ima dovoljno znanja, dovoljno iskustva, dovoljno autoriteta i dovoljno želje i volje da vodi ove poslove od početka do kraja.

S obzirom na to da Općina Velika Kladuša ima sreću da ima takvu osobu u trenutnom općinskom načelniku, koji je dokazao da je u stanju napraviti firmu svjetske relevancije i značaja i koji je, unatoč svim prisutnim ograničenjima, spreman to isto ponoviti u aktuelnom vremenu i pod promjenjenim uslovima, ne iskoristiti ovakvu šansu, koja se pružila u vrijeme planskog pokretanja novog razvojnog ciklusa pred kojim se nalazi Općina Velika Kladuša kroz postupak izrade nove Strategije razvoja, bilo bi istorijska greška koja bi ostavila ovu Općinu trajno nerazvijenom i besperspektivnom za njene stanovnike.

Tvrdnja da mala i srednja preduzeća ne mogu da nose razvoj jedne zemlje, jer bez velikih sistema sa kojima bi ovi prvi bili povezani, teško je računati na razvoj. Ako pogledamo sve zemlje u okruženju, a na kraju primjer je i Kina, vidimo da tamo gdje je država stala iza velikih projekata, tamo su i stvoreni uslovi za razvoj malih i srednjih preduzeća.

Dosadašnje vlasni u BiH bavile su se prevodjenjem društvene imovine giganata u ruke **kapitalista bez kapitala** korištenjem certifikata i pifova-tigrova od papira. Pri tome je izgubila iz vida da su nestankom giganata nestali i organizacijsko pamćenje, mrežni i intelektualni kapital, da su se razorili istraživačko-razvojni instituti.

Razvoj proizvodno-primarnih i uslužnih kapaciteta u sastavu SOUR-a «Agrokomoerc, uz finalizaciju proizvodnje prehrambenih proizvoda kontinuirano je zahtijevali iznalaženje i proširivanje kruga kupaca, dobavljača, banaka i ostalih poslovnih partnera.

Upravo radi toga «Agrokomerc» je razvio i ostvario poslovnu suradnju sa najeminentnijim poslovnim partnerima kako u zemlji tako i u inozemstvu. S obzirom na karakter, obim i vrstu proizvodnje SOUR «Agrokomerc» je, pored ostalih, u ugostiteljsko-turističkoj privredi bivše Jugoslavije, vidio svog velikog-potencijalnog partnera u prodaji roba a posebno u stvaranju PRAVA na devizna sredstva, po tada važećim zakonskim propisima, potrebna za uvoz repromaterijala i izvoz svojih proizvoda, kroz turističko-ugostiteljsku potrošnju.

U tom smislu, i za te potrebe, 1984. godine, «Agrokomerc» je otpočeo proces udruživanja, svojih novčanih sredstava, ito prvo, sa turističkom privredom Dubrovnika. Ovaj proces je prekinula tzv. »afera« «Agrokomerc» 1997. godine.

Proces udruživanja sredstava između «Agrokomerca» i zainteresiranih subjekata, odvijao se po tada važećim zakonskim propisima iz ove oblasti, a prava i obaveze proistekle iz osnova udruživanja i korištenja tih sredstava od strane zainteresiranih, regulisao se Samoupravnim Sporazumima o udruživanju sredstava. Ovi, međusobno uređeni odnosi, su imali obligatorni karakter.

Sadašnja aktivnost, ranije pomenutih rušitelja i uzurpatora Agrokomerca, svodi se na iznalaženje načina za preuzimanje imovine Agrokomerca izvan teritorija Bosne i Hercegovine.

Ova imovina nikad nije bila uvedena u bilanse Preduzeća, čime je značajno umanjena ukupna vrijednost cijele Kompanije.

Riječ je o imovini iz pasivnog podbilansa ove Kompanije čija vrijednost do sada nije tačno utvrđena, a čija se ukupna vrijednost procjenjuje na nekoliko milijardi KM.

Problem tih novih vlasnika je što ne mogu, niti locirati i identificirati tu značajnu imovinu, a kamo li izvršiti njenu realnu kvantifikaciju.

Ova imovina, koju tek treba realno utvrditi i kvantificirati, a čija vrijednost svakako nije mala, rezultat je sklopljenih samoupravnih sporazuma o udruživanju rada i sredstava-SAS koje su proizvodne radne organizacije, iz Sistema Agrokomerc Velika Kladuša, odnosno radnici, u cilju zajedničke proizvodnje, zajedničkog nastupa i poboljšanja poslovanja, kao i u cilju ostvarenja većih prihoda i podjele dobiti, sklapali sa drugim privrednim subjektima širom područja bivše Države, a sa kojima su imali zajedničke poslovne interese.

Radnici Agrokomerca su u periodu od 1984 – 1987. godine, po ovom osnovu sklopili sporazume sa više od 30 partnera, uglavnom iz turističkog i uslužnog sektora sa sjedištem, većinom u Republici Hrvatskoj.

Ta sredstva, kako je predviđeno zaključenim sporazumima, pripadaju samo, i isključivo, radnicima koji su ista udružili, te ni po kom osnovu ne mogu pripadati Državi, u ovom slučaju Entitetu Federacije BiH, koja ne može udruživati rad, te samim tim ni raspolagati tom imovinom, a koja je nastala kao isključivi rezultat tog udruživanja rada i sredstava, bez obzira na namjere i radnje koje se poduzimaju.

Upravo ova sredstva, kao i druga pripadajuća sredstva, koja nesumnjivo pripadaju dioničarima-radnicima Agrokomerca (sredstva od ostvarene prodaje imovine Preduzeća, sredstva od iznajmljivanja prostora i opreme i sl.), definišu Udruženje za zaštitu nezaposlenih dioničara kao glavnog faktora u sprovođenju svih razvojnih projekata Općine Velika Kladuša, kroz novi razvojni ciklus definisan Strategijom razvoja 2021-2027. godina, odnosno 2021-2031 godina.

Zbog potpunijeg pojašnjenja buduće, očekivane i logične, uloge ovog Udruženja neophodno je izvršiti kratku retrospektivu aktivnosti koje je Udruženje realiziralo u proteklom periodu.

Udruženje za zaštitu nezaposlenih dioničara Agrokomerc je osnovano 1990. godine, kao jedini mogući subjekt za zaštitu prava i interesa radnika, kooperanata i dioničara Agrokomerca, a nastalo je kao reakcija na nezakonite aktivnosti otimanja, uzurpacije i nacionalizacije ovog Preduzeća od strane vlasti, čime su na najgrublji način bila ugrožena ljudska i egzistencionalna prava stvarnih tvoraca, graditelja i osnivača Preduzeća, kojeg su vlastitim radom i odricanjem gradili za sebe i generacije koje dolaze.

Programski ciljevi i smjernice rada jasno su definisane kroz Statut Udruženja, kao i vizija rada Udruženja.

Statutom Udruženja jasno je definisano ko sve može da bude član Udruženja, te da je članstvo u Udruženju dobrovoljno, a pravo da bude aktivan član Udruženja ima svako lice koje je bilo zaposleno u Agrokomercu, kooperant Agrokomerca, radnik Agrokomerca, nosioc domaćinstva koje je financiralo izgradnju infrastrukturnih objekata za potrebe Agrokomerca i njihovi pravni nasljednici koji potpišu izjavu da prihvataju članstvo, Statut i ostala akta Udruženja.

Vizija Udruženja još jasnije i detaljnije objašnjava krajnji cilj i ulogu Udruženja, a to je:

"Stvoriti uslove, svojim radom i aktivnostima, da poslovno područje Agrokomerca bude područje bez nezaposlenosti, siromaštva i bjede."

Glavni fokusi i smjernice, koje je Udruženje samo sebi zadalo, mogu se podijeliti u nekoliko glavnih strateških ciljeva:

- a) Poduzimanje svih aktivnosti na denacionalizaciji Agrokomerca i njegov povratak stvarnim vlasnicima i osnivačima,
- b) Osnivanje firmi kao prelazno rješenje do preuzimanja Agrokomerca,
- c) Maksimalno uključenje javnih preduzeća i njihovih resursa u pripremi ovih krajnjih rješenja,
- d) Okupljanje, edukacija i osposobljavanje kadrova za preuzimanje vođenja pojedinih projekata
- e) Uspostava kompetentnog i relevantnog savjetničkog i stručnog tima za koordinaciju, sprovođenje i nadzor pojedinih projekata i cijelog procesa,
- f) Aktivno učešće u izradi analiza socioekonomskog karaktera (sa posebnim osvrtom na ugrožene kategorije društva po svim osnovama), u cilju mobilizacije javnog, privatnog i nevladinog sektora,
- g) Maksimalna uključenost u izradi i realizaciji strateških dokumenata Lokalne zajednice,
- h) Praćenje i istraživanje novih tehnologija i procesa i njihova inkorporacija u vlastite projekte i programe
- i) Održavanje aktivnih odnosa sa dijasporom i omogućavanje njihovog punog učešća u projektima
- j) Puni angažman mijesnih zajednica u svim aktivnostima.

Odredbama Statuta Udruženja za zaštitu nezaposlenih radnika i dioničara Agrokomerca definisani su jasno svrha, programske ciljevi i djelatnosti Udruženja, kako slijedi:

- a) Organiziranje i vođenje aktivnosti na zaštiti temeljnih prava nezaposlenih dioničara, prvenstveno prava na rad i zapošljavanje,
- b) Vođenje aktivnosti u skladu sa zakonom na zaštiti imovine dioničara od nezakonitog otuđenja i fizičkog uništenja, bez obzira gdje se ona nalazi,
- c) Rad sa stručnim kadrovima i ostalim radnicima u zemlji i inostranstvu i njihova involvacija u tekuće i buduće projekte,
- d) Posredovanje kod domaćih i stranih organa i organizacija u ostvarivanju stečenih prava dioničara i radnika
- e) Organizovanje i poduzimanje drugih aktivnosti u interesu svojih članova

U narednom dijelu teksta dat je sažet hronološki pregled "pravne" borbe Udruženja:

„Pravna“ borba Udruženja išla je ukratko, ovim slijedom:

- 10.06.1999. godine pokrenut, postupak pred Kantonalnim sudom u Bihaću, a radi Odluke Skupštine USK o stavljanju Agrokomerca na upravljanje Vladi Kantona i utvrđivanja vlasničke strukture Agrokomerca;
- 15.06.1999. godine, Kantonalni sud se proglašava nenadležnim i predmet upućuje Općinskom sudu u Velikoj Kladuši;

- 28.06.1999. godine, Informacija koju je Udruženje dostavilo OHR Sarajevo-PMC, n/r M.Fucci o stanju u Agrokomercu i o kršenju prava na imovinu;
- 13.10.1999. godine, Kantonalni sud se proglašava nenadležnim i vraća predmet Općinskom sudu u Velikoj Kladuši:
- 21.10.1999. godine, REV SAR-Zavod za računovodstvo i reviziju Federacije BiH, izradio je izvještaj po kojem je poništen dionički kapital i Agrokomerc je proglašen 100% državnim,
- 09.11.1999. godine podnosena žalba Federalnom ministarstvu financija na Rješenje REV SAR-a
- 28.02.2000. godine, Uprava Agrokomerca imenovana od Vlade USK zaključuje Ugovor s Perutinom Ptuj iz Slovenije o osnivanju Poduzeća Perutina – Agrokomerc d.o.o., sa osnivačkim udjelima 45% Agrokomerc i 55% Perutnina Ptuj, sa kojim je obezvrjeđena imovina Agrokomerca za 50 puta.

U 2000.godini,tadašnji samoprolašeni vlasnici Agrokomerca zaplanirali su kako oni tada kažu „genijalan plan za spas Agrokomerca“.Valja naglasiti da su ima u tom kumovali i neki kladuški moćnici.

Ovaj njihov „genijalni plan“ je bio štih proba i ispipavanje pulsa za kasnije naume grobara Agrokomerca

Naime, namjeravali su Agrokomerc predati-prodati Perutnini Ptuj za 7 miliona KM.

Saćinit je i 28.02.2000god Ugovor o osnivanju „Perutnina-Agrokomerc“ Velika Kladuša sa većinskim vlasničkim pravima Perutnine Ptuj,o čemu će biti poslije riječi.

Tvorac i kreator ideje sistema Agrokomerc,pravovremeno je prozreo zle namjere oko Agrokomerca.Imajući u vidu tadašnju situaciju, da su stvaraoci Agrokomerca u najvećoj mjeri,bili istjerani iz Agrokomerca a i iz rodnoga kraja,formiranje tijela koje bi se borilo za prava ostvarena u Agrokomercu,je bila genijalna ideja a koga—pa je zato 1999.godine i osnovano udruženja za zaštitu nezaposlenih dioničara Agrokomerc.

Dana 04.10.2000.godine,od strane isto tako financijske policije-org.jedinice Bihać vrši se kontrola u Agrokomercu.Tada su konstatirali da je imovina predviđena u Ugovoru sa Perutninom peko 50 puta potcjenjena.

Na intervenciju Udruženja da se ospori ovaj ugovor sa Perutninom u dva navrata je vlada FBiH podržavala taj isti Ugovor sa Perutninom.

Ali kada su im apetiti porasli u pogledu Agrokomerca onda njihova financijska policija konstatira kako je to naprijed pomenuto,jer njima treba CIJELI Agrokomerc.

- 13.03.2000. godine, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH je potvrdilo Ugovor između Agrokomerca i Perutnine Ptuj;
- 14.03.2000. godine, Ministarstvo trgovine Federacije BiH je također potvrdilo taj Ugovor
- 30.11.2000. godine, podnosjen Zahtjev za poduzimanje konkretnih mjera u zaštiti imovine dioničara, upućen Visokom predstavniku
- 14.03.2003. godine, dostavljamo Općinskom sudu u Velikoj Kladuši Odluku Doma za ljudska prava uz Zahtjev za donošenje privremene mjere zabrane otuđenja imovine Agrokomerca

- Spriječena registracija Podueća Agrokomerc-Perutnina zakazana za 23.06.2000. godine kod Kantonalnog suda u Bihaću
- 03.06.2000. godine, pokrenut spor pred Vrhovnim Sudom Federacije BiH protiv Rješenja Ministarstva financija;
- 08.06.2000. godine, pred Općinskim sudom u Velikoj Kladuši održana je prva rasprava i Sud nije odgovorio na Zahtjev za donošenje privremene mjere zabrane otuđenja imovine Agrokomerca
- 03.07.2000. godine, OHR je po zamolbi Udruženja zatražio od Agencije za privatizaciju da zamrzne sprovođenje “male privatizacije”
- 26.09.2000. godine, Udruženje se obraća Predsjedniku USK-a sa Zahtjevom da podnese Zahtjev Ustavnom sudu BiH za ocjenu zakonitosti Odluke Skupštine USK-a da ovlaštenja i obaveze nad Agrokomercom ima Vlada Usk-a;
- Predsjednik Skupštine je taj Zahtjev uputio 19.10.2000. godine;
- 29.09.2000. godine, Vrhovni sud je prihvatio Tužbeni zahtjev Udruženja i vratio predmet prvostupanjskom organu,
- 02.10.2000. godine, Financijska policija Ministarstva financija podnosi Izvještaj o djelimičnoj kontroli finansijskog poslovanaj Agrokomerca d.d., od 1991. do 2000. godine i potvrđuje Izvještaj REVSAR-a
- 08.11.2000. godine, Ministarstvo financija poništava nalaz REVSAR-a;
- 25.12.2000. godine, Općinski sud je odbacio Tužbu Udruženja i proglasio se nenadležnim;
- 26.01.2001. godine, podnosena Žalbu Kantonalnom sudu protiv Odluke Općinskog suda;
- 28.02.2001. godine, REVSAR je sačinio prijedlog Rješenja ponovljene revizije, kojeg je prihvatila i Agencija za privatizaciju:
- 07.03.2001. godine, REVSAR donosi Rješenje ponovljene revizije, a 17.04.2000. godine, stupa na snagu Naredba za privremene mjere u obliku ovlaštenja kojima se udovoljava Zahtjevu Udruženja, te omogućuje nesmetan pristup svim i svakim dokumentima u Agrokomercu i to prof. Dragoljubu Stojanovu, prof. Jozi Soviću i prof. Simiću Milieu, kao finansijskim ekspertima ispred Doma za ljudska prava;
- 03.07.2001. godine podnesena Prijavu Domu za ljudska prava;
- 31.07.2001. godine, Vlada Federacije BiH donosi Uredbu koja je stupila na snagu 05.08.2001. godine s kojom se Agrokomerc d.d stavlja na listu privrednih društava nad kojima prava i obaveze po osnovu državnog kapitala vrše organi Federacije BiH;
- 07.08.2001. godine, Ministarstvo enerhetike, rudarstva i industrije Federacije BiH donijelo je Rješenje kojim se imenuje generalni direktor i 6 izvršnih direktora i Upravni odbor Agrokomerca d.d.
- 08.08.2001. godine, podnesena Žalba Ministarstvu financija na ponovljeno Rješenje REVSAR-a
- 25.09.2001. godine, Kantonalni sud je potvrdio prvostepenu Odluku Općinskog suda i proglasio se nenadležnim da odluči o sporu;
- 12.11.2001. godine, Upravni odbor Agencije za privatizaciju donio je Odluku o inoviranoj lsti poduzeća za prodaju “tenderorn u velikoj privatizaciji”. U Odluci je navedena vrijednost kapitala Agrokomerca u iznosu od 368.648.134,00 KM, uz napomenu da isti može biti korigiran u odnosu na “korigovane bilanse stanja po završnom računu”;

- 08.03.2002. godine, Dom za ljudska prava je donio Odluku kojom zaključuje da su podnosioci prijava, odnosno “Udruženje za zaštitu nezaposlenih dioničara” stekli ZAŠTIĆENU IMOVINU;
- 11.12.2003. godine, Odgovor “ODRAZ-a” na Zahtjev Udruženja za dostavu Finalnog izvješća revizije vlasničke strukture u kojem izvještavaju da je revizorska firma Deloitte & Totuche dostavila svoj Finalni izvještaj 10.12.2003. godine, da je isti odmah prosljeđen Domu za ljudska prava na uvid. Od Doma za ljudska prava se očekuje da po hitnom postupku izvrši uvid u Finalni izvještaj i o tome obavjesti sve strane u postupku. Potom će Finalni izvještaj biti dostupan javnosti.
- 17.12.2003. godine, Deloitte & Totuche, Češka Republika, predstavlja svoj izvještaj na konferenciji za štampu;
- 31.01.2003. godine, nakon Zahtjeva Udruženja za dostavu Izvještaja revizije, dobijeno pismo Arhivara Doma za ljudska prava kojim izvještava Udruženje da će Revizija dostaviti izvješće Vladi Federacije BiH;
- 19.05.2004. godine, dobijen dopis Komisije (bez datuma) s kopijom Naredbe od 07.05.2004. godine o povlaštenju Naredbi za privremene mjere koje je donio Dom za ljudska prava;
- 08.11.2004. godine, na web stranici Odraz-a objavljeno je da su u prostorijama ODRAZ-a, Agencija za privatizaciju FBiH (Resad Zutić) i Ekonomski Institut Sarajevo (Fikret Čaušević) i Fondacija za održivi razvoj “Odraz” (Miroslav Trezner) potpisali Ugovor za izradu Programa privatizacije za poduzeće “Agrokomerc” Velika Kladuša: Rok za završetak Programa je 11.01.2005. godine.
- 12.11.2004. godine, odgovor na pismo Udruženja Komisiji, od 01.11.2004. godine, kojim obavještavaju “da je Komisija pri kraju svog mandata, te ne može Udruženju pružati daljnju pomoć i da se očekuje da će prijenos ovlasti Komisije na njenog pravnog slijednika biti blagovremeno objavljen”;
- 13.01.2005. godine, došlo se do Obavijesti uposlenicima Agrokomerca upućenoj od tadašnjeg v.d. predsjednika Uprave, Alhidade Jakupović, kojoj je “kriminogena skupina koja je od ranije poznata policiji” provalila u poslovne prostorije i onemogućila joj ulaz u zgradu;
- 07.03.2005. godine, odgovor OHR-a da kancelarija Visokog predstavnika nema nadležnost da interveniše u pojedinačnim slučajevima
- 21.03.2005. godine, donešena Odluka OHR-a ureda Visokog predstavnika kojom se donosi Zakon o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom Federacije BiH;
- 18.04.2005. godine, izdano Rješenje o upisu u registar emitenata kod Komisije za vrijednosne papire Federacije BiH;
- 13.05.2005. godine, pokrenut Upravni spor protiv upisa Rješenja u registar kod Kantonalnog suda u Sarajevu;
- 18.05.2005. godine, upućena žalba na Rješenje o upisu u sudski registar nove strukture vlasništva Agrokomerc d.d., Kantonalnom sudu u Sarajevu;
- 24.05.2005. godine, upućen Zahtjev Komisiji za preispitivanje Naredbe o povlačenju Naredbe za privremene mjere;
- 01.06.2005. godine, upućen Zahtjev za poduzimanje mjera u spašavanju dioničkog društva Agrokomerc Visokom predstavniku Paady Asdawn;
- 02.06.2005. godine, podnosena Predstavka Kantonalnom sudu u Sarajevu s preuređenom Tužbom za pokretanje Upravnog spora radi izmjena okolnosti;

- 29.08.2005. godine, Udruženje se obraćamo Vidokom sudskom i tužilačkom vijeću u Sarajevu sa Pritužbom na rad Općinskog suda u Velikoj Kladuši;
- 27.10.2005. godine, Kantonalni sud u Sarajevu se proglasio nenadležnim i predmet uputio Općinskom sudu Bihać na nadležnost
- 12.11.2005. godine, podnesen Zahtjev za osporavanje nezakonite aukcije objekta Federalnoj Agenciji za privatizaciju i drugima;
- 15.11.2005. godine, poslano pismo Predsjedniku Ustavnog suda uz Zahtjev da preispita rad Komisije za ljudska prava pri Ustavnom sudu, kao pravnog slijednika Doma za ljudska prava;
- 05.12.2005. godine, Generalni Sekretar Ustavnog suda BiH je izvjestio Udruženje da nema hijerarhijsku nadležnost nad Komisijom za ljudska prava. Komisija je u potpunosti neovisna u rješavanju svojih predmeta i njene odluke su konačne i obvezujuće. Pismo Udruženja je proslijedio Komisije za ljudska prava.
- 07.12.2005. godine, prilikom mirnog prosvjeda ispred zgrade Parlamenta Federacije BiH svim delegatima Parlamenta uručena je Informacija o statusu i stanju u Agrokomercu d.d., sa osvrtom poduzetnih aktivnosti Udruženja u ostvarivanju i zaštiti dioničkih prava;
- 08.12.2005. godine, upućena Tužba Kantonalnom sudu u Sarajevu protiv Agrokomerca d.d. radi utvrđivanja vlasništva;
- 14.12.2005. godine, Udruženje se obratilo Komisiji za ljudska prava sa Zahtjevom za okončanje predmeta upućenog n/r gosp. Moller, a po uputi Ustavnog suda;
- 16.01.2006. godine, Obraćanje OSCE Bihać, Odjel za ljudska prava sa Zahtjevom za sprovedbu Odluke Doma za ljudska prava;
- 02.07.2006. godine, poslato smo Primijeru Vlade Federacije BiH i upozorenje na nezakonito, sazivanje Skupštine dioničara Agrokomerc d.d.;
- 16.02.2006. godine, poslato Obraćanje Visokom sudskom i tužilačkom vijeću u Sarajevu sa primjedbom na postupanje Kantonalnog suda u Sarajevu;
- 03.04.2006. godine, upućujena žalba na Rješenje Općinskog suda kojim se Sud proglasio nenadležnim;
- 07.06.2006. godine, OSCE Sarajevo je odgovorio na Zahtjev Udruženja vezan uz rješavanja problema sa provođenjem Odluka Doma u kojem između ostalog navode: "U skladu s pravilom broj 62 Pravila procedure Komisije, u slučaju nepostupanja, ili kašnjenja u izvršenju, Komisija za ljudska prava donosi rješenje kojim se utvrđuje da odluka Doma/Komisije nije izvršena. Ova rješenje se dostavlja nadležnom tužiocu i agentu tužene strane, budući da je, u skladu sa čalnom 239. Krivičnog zakona BiH, neizvršenje odluke Doma/Komisije za ljudka prava kažnjivo krivično djelo."
- 03.07.2006. godine, Udruženje se obratili Komisiji za ljudska prava sa zahtjevom za izvršavanje Odluke Doma za ljudska prava, a prema preporukama OSCE Sarajevo;
- 21.08.2006. godine, upućena Požurnica Komisiji za ljudska prava, a vezano uz Zahtjev od 03.07.2006. godine.

Osnovna svrha prezentacije prednjih podataka, je detaljnije informisanje o aktivnostima Udruženja za zaštitu imovine Agrokomerca u promatranom periodu.

Nakon osuđivanja tvorca Agrokomerca-i navećeg dioničara, 2003.godine i izlaska iz zatvora početkom 2012.godine,intezitet rada Udruženja se značajno pojačava.

U periodu od 2012.godine do 2016.godine rad Udruženja se usmjerio na rad sa dioničarima. Nakon što su ažurirani spiskovi članova Udruženja po mjesnim zajednicama Općine Velika Kladuša i Cazin, održavane su Sjednice Skupštine Udruženja po svim mjesnim zajednicama. Cilj je bio u živo porazgovarati sa dioničarima i obavijestiti ih o dotad učinjenom na planu zaštite njihovih stečenih prava, ka i o planskim aktivnostima u narednom periodu. U tu svrhu održano je 31 sjednica Skupštine dioničara, u naznačenom periodu.

Najznačajniji poslovi urađeni u tom periodu su;

1. Javna prezentacija našeg **Prijedloga za preuzimanje i obnovu Agrokomerca** a koji je nakon jave prezentacije uz popratna akta odaslat na preko 50 adresa kako državnim službenicima u BiH tako i predstavnicima međunarodnih organizacija u BiH.
2. **Anex 1** Prijedlogu za preuzimanje i obnovu Agrokomerca
3. **Anex 2** Prijedlogu za preuzimanje i obnovu Agrokomerca
4. **Anex 3** Prijedlogu za preuzimanje i obnovu Agrokomerca

Nakon značajnog protoka vremena, dana; 20.04.2017, godine održana je Tematska sjednica Općinskog vijeća Općine Velika Kladuša na temu; "**REVIZIJE IZVRŠENE PRIVATIZACIJE I POSLOVANJA PRIVREDNIH SUBJEKATA, PUTEM RAZVOJA, NA PODRUČJU OPĆINE VELIKA KLADUŠA.**"

Imajući u vidu aktivnosti kroz koje je za ove 22 godine provodilo Udruženje kao i organizaciono kadrovsku ekipiranost istog, Udruženje za zaštitu nezaposlenih dioničara Agrokomerca, ima ključnu ulogu u reviziji privatizacije Agrokomerca koji posjeduje 80% proizvodnih kapaciteta na teritoriji općine Velika Kladuša i kao takvo je neizbježan faktor u budućem razvoju našeg kraja.

Revizija privatizacije je ujedno i jedino pitanje oko kojega su svi članovi Općinskog vijeća bili jednoglasni i usvojili su Zaključak o podnošenju Zahtjeva za reviziju privatizacije velikokladuških preduzeća putem razvoja.

Ako se uzme u obzir da su donositelji ovog Zaključka ujedno i predstavnici građana proizlazi da je ovo pitanje za koje su svi građani zainteresirani.

Po donošenju navedenog Zaključka, Općinski načelnik predložio je sredstva u vidu granta u Budžetu Općine, namijenjena za pokretanje rješavanje pitanja revizije privatizacije, te je predložio Općinskom vijeću formiranje i granta za Udruženje za zaštitu nezaposlenih dioničara Agrokomerca. Ovaj potez je pokrenuo niz razno-raznih kalkulacija i konstrukcija koje nemaju nikakve osnove.

Navešćemo samo nekoliko razloga zašto je Udruženje nezaposlenih dioničara Agrokomerca najbolja opcija za rješavanje pitanja revizije privatizacije putem razvoja:

1. Upravni Odbor Udruženja sačinjen je od stručnog tima koji se godinama bavi problematikom revizije i kao takav je prikupio najviše iskustava i dokumentacije za rješavanje ovog esencijalnog pitanja za budućnost građana. Upravo iz ovog razloga su sredstva iz Budžeta namijenjena za reviziju usmjerena ka Udruženju.
2. Kada se govori o Zaključku o reviziji privatizacije putem razvoja, mora se navesti da se isti odnosi i na Saniteks i Grupeks, koji na žalost nemaju svoja udruženja, te je prebacivanje sredstava na iste bilo nemoguće izvršiti.

3. Da bi Udruženja odgovorila svome zadatku – reviziji privatizacije, ona taj posao obavlja preko svojih organa, Upravnog odbora i Skupštine. Da se ovdje ne radi o "tek tako" odabranim članovima Odbora, govori sama po sebi činjenica da je jedan od članova Odbora: prvi projektant projektnog biroa Agrokomerca i projektant ukupnog mašinskog dijela svih fabrika i farmi.
4. Udruženje također ima za rukovodioca ekspertnog tima, člana koji je procjenjivao imovinu Agrokomerca, još 1992. godine, a radi se o četverostrukom doktoru nauka koji ima američku licencu kao procjenitelj. Ovakav kadar je važan jer se baš oni, koji su aktivno sudjelovali u stvaranju Agrokomerca, ili imaju znanje na ovome polju, moraju suočiti sa Agencijom za reviziju. Da bi stručnjaci – eksperti učinkovito djelovali formirano je 6 grupa (A, B, C, D, E i F) – kroz čiju se analizu može najbolje sagledati i sama metoda rada Udruženja.

Rad ekspertnog tima je organiziran u grupama;

"Grupa A"

IZRAČUN globalne štete: gubitak kapitala i gubitak dobiti

IZRAČUN parcijalnih šteta: gubitak kapitala i gubitak dobiti

REVIZIJA svih postupaka Agencije za privatizaciju

PROCIJENA IZVODLJIVOSTI revidiranih postupaka Agencije za privatizaciju

TUŽBA odn. njezini adresanti

"Grupa B"

REVITALIZACIJA AC UNUTAR BiH: analiza izvodljivosti revitalizacije devastiranih pogona

REVITALIZACIJA AC van BiH: analiza izvodljivosti revitalizacije pogona

Investicijski programi i projekti unutar BiH

Investicijski programi i projekti van BiH

"Grupa C"

Analiza izvodljivosti novih preduzeća

Investicijski programi i projekti novih preduzeća

Priključivanje revitaliziranih preduzeća iz Grupe B

FORMIRANJE i organizacija HOLDINGA NOVIH i priključenih preduzeća

Formiranje poslovne politike HOLDINGA

METODE OPERATIVNOG UPRAVLJANJA na temelju NOVE EKONOMIJE

"Grupa D"

REZOLUCIJA – 1. dio: NOVA EKONOMIJA

REZOLUCIJA – 2. dio: NOVELACIJA PRIVATIZACIJE

REZOLUCIJA – 3. Dio: OPERATIVNA PRIMJENA na poligon opštine VK

PRIJENOS na operativno upravljanje HOLDINGA Grupe C

"Grupa E"

PRAVNI I ZAKONODAJNI AKTI OPŠTINE Velika Kladuša

PRAVNI I ZAKONODAJNI AKTI BiH

TEZE O PRIVATIZACIJI

"Grupa F"

Zadužena je za osposobljavanje mladih kadrova koji će u jednom trenutku biti spremni da preuzmu vodstvo nad fabrikama i time zatvoriti poznatu priču o nedostatku mladih kadrova (pogotovo sposobnih menadžera) i odlaska mladih.

Svi čelninici navedenih grupa od A-F su članovi MIPOS organizacije Ljubljana sa sjedištem u Splitu. Ova organizacija ima licence Američke federacije ka i EU. Ujednopojedini članovi MIPOS-a su bili i članovi Upravnog odbora Agrokomerca 1991-1993 godine. Ova renomirana organizacija je vršila procjenu imovine Agrokomerca 1992. godine.

Zaključak: Da bi se ovom krucijalnom pitanju koje će krojiti našu budućnost kroz reviziju privatizacije, stalo na kraj, Stručni tim Udruženja za zaštitu nezaposlenih dioničara Agrokomerca mora NESMETANO nastaviti obavljati svoje zadatke.

I na kraju umjesto zaključka o aktivnostima Udruženja u neravnopravnoj borbi "Davida i Golijata" Udruženje-Država, u ovom periodu, na zaštiti PRAVA dioničara Agrokomerca, osnovne konstatacije mogle bi se sažeti kroz;

- Odluka doma za ljudska prava;
U ovom procesu Udruženje je bilo suprostavljeno uzurpatoru Agrokomerca. U ovom procesu Udruženje je kao strana u postupku izborilo trijunfalnu Odluku.
Da nije bilo te Odluke tada, danas Agrokomercu ne bi bilo ni traga.
Vrlo je važno istaći da je Udruženje tada, uz svesrdnu i stručnu pomoć eksperata svijetskog glasa, a koji su i danas uz Udruženje, dobilo nezamislivu bitku i to pred najvišom pravnom INSTANCOM tada u BiH.
Opravdano je uvjerenje da će ta, tada dobijena Odluka, imati dalekosežne koristi za Veliku Kladašu, a i za sjelokupnu Cazinsku krajinu.
- Kao nastavak navedene Odluke, nažalost sa 54% dioničkog kapitala dioničari su ostvarili samo cca 10% dioničkog kapitala. Grupa dioničara se lavovski borila sa revizorskom kućom Diloitte & Tuch, koju je angažirala Vlada BiH, ali uz sve opstrukcije, preko 30 miliona dioničkog kapitala je mali, ali ipak uspjeh, ako pri tom imamo u vidu da je Udruženje, u toj borbi za zaštitu prava svojih, preko 7000 dioničara Agrokomerca, od strane državnih organa je imalo samo opstrukcije, a ne pomoć,
- Slijedeća vrlo bitna stvar koju je Udruženje ostvarilo je ostvarivanje prava na nematerijalnu štetu za dva dioničara (Murtić, Čerimović).
Ova presuda Suda u Strazburu je ustvari presuda u korist svih, preko 7 hiljada dioničara Agrokomerca, odnosno na pravo nematerijalne štete u iznosu od po 6700 eura uz važeću kamatu.
- Predstojeća revizija privatizacije Agrokomerca, koja će se desiti u 2022 godini je KRUNA dosadašnjeg rada Udruženja. Nažalost mora se konstatirati da se u Velikoj Kladaši niko, osim Udruženja, ne interesira za taj ISTORIJSKI proces, koji bi mogao, a članovi Udruženja su uvjereni da hoće, uveliko promjeniti život svih kladašćana, a ne samo dioničara Agrokomerca,
- U procesu pripreme za predstojeći postupak revizije poslovanja i privatizacije Agrokomerca Udruženje je utvrdilo, pored ostalog, dvije bitne stvari, a koje se odnose na devalviranje dioničkog kapitala i nanijete štete po Budžet Općine Velika Kladaša.

Ova a i druga dokumentirana saznanja će se koristiti u predstojećem procesu finansijske revizije kroz poslovanje Agrokomerca u odnosu na početni korigovani bilans Agrokomerca koji je predat Agenciji za privatizaciju.

Te dvije stvari su: nenaplaćivanje komunalne naknade od Agrokomerca od strane Općinskog organa i na zakonu neutemeljeno davanje imovine Agrokomerc u zakup.

- Najernja stvar koju, već preko 20 godina provodi samoproглаšeni većinski vlasnik Agrokomerca je friziranje, odnosno falcificiranje finansijskih izvještaja, a sve u cilju da na osnovu visine kapitala sebi obezbijede vlasnička prava u dokusurivanju Agrokomerca. Naime, omjer strukture kapitala se ne mijenja u proteklih 16 godina, 90% prema 10%, i pored svih u ovom periodu izvršenih prodaja, otuđenja itd, ali na njihovu žalost i tome se približio kraj. Udruženje ima neoborive dokaze, da je Udruženje prije 8 godina bilo većinski vlasnik Agrokomerca, a to će se dokazati u procesu revizije privatizacije Agrokomerca.
- Na osnovu člana 19. stav (2) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06), a u vezi sa članom 5. stav (1) tačka 13. i stava (4) ovog člana Zakona o Razvojnoj banci Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 37/08), te člana 8. stav (1) tačka 13. i člana 11. stav (2) tačka 15. Statuta Razvojne banke Federacije Bosne i Hercegovine, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 36. sjednici, održanoj 08.01.2016. godine, donosi

ODLUKU
O DAVANJU PRETHODNE SAGLASNOSTI
RAZVOJNOJ BANCIFEDERACIJE BOSNE I
HERCEGOVINE ZA KUPOVINU NEKRETNINA
PRIVREDNOG DRUŠTVA "AGROKOMERC" D,D.
VELIKA KLADUŠA NA SUDSKOM ROČIŠTU

I

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine daje prethodnu saglasnost Razvojnoj banci Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Razvojna banka FBiH) za kupovinu nekretnina na sudskom ročištu za ponovnu treću prodaju, po Rješenju Općinskog suda u Velikoj Kladaši, broj 23 O Ip 009722 06 lp od 10.12.2015. godine i to: u naravi k.č. 2416/1 "Prehrambena industrija" sa ekonomskim dvorištem površine 76.382 m2 upisana u zk. ul. broj 491, K.O. Velika Kladaša, a Što po novom predstavljaju slijedeće parcele: k.č. 2384/1 Mesna industrija Privredna zg. 20.857 m , ekonomsko dvorište 25.342 m2, k.č. 2384/12 Mesna industrija Ost. Nep. Zemljište 3.151 m2, k.č. 2384/13 Mesna industrija Pristupni put 10.887 m2, k.č. 2384/14 Mesna industrija Ekonom, Dvorište 5.174 m2, k.č. 2384/15 Mesna industrija kuća i zg. 71 m2, ost. Nep, Zemljište 238 m2, k.č. 234/17 Mesna industrija Zgrada 105 m2, ekonom. Dvor. 10.557 m2, ukupno 76.389 m2, upisano u PL: 979/04 K.O. Trnovi, na ime Dioničko društvo Agrokomerc Velika Kladaša.

II

Obavezuje se Razvojna banka FBiH da učestvuje na licitaciji kao kupac nekretnina iz tačke I ove odluke, na sljedeći način:

-u slučaju da ne bude drugih zainteresovanih kupaca, Razvojna banka FBiH će licitirati cijenu od 1,00 KM,

- u slučaju da bude drugih zainteresovanih kupaca, Razvojna banka FBiH će licitirati cijenu najviše do iznosa od 15.308.010,00 KM.

Novčana sredstva za kupovinu nekretnina iz tačke I ove odluke, obezbijedit će Razvojna banka FBiH iz vlastitih sredstava, te osigurati i sredstva za plaćanje poreza i ostalih troškova vezanih za promet nepokretnosti.

Sredstva za osiguranje (depozit) radi učešća na prodaji nekretnina iz tačke I ove odluke, obezbijediti iz vlastitih sredstava Razvojne banke FBiH.

III

Nakon donošenja ove odluke, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine će u funkciji Skupštine Razvojne banke FBiH, donijeti odluku za postupanje navedeno u tački I ove odluke.

IV

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

V broj 6/2016
08. januara 2016. godine
Sarajevo

Ovdje prezentirana ODLUKA, na najzorniji način pokazuje i dokazuje naprijed iznijeta naša mišljenju kako i na koji način je odlučeno „obračunati“ se Agrokomercom a i narodom Cazinske Krajine a i šire.

- [OHR zabranio primjenu Zakon RS o državnoj imovini](#)

Kao što je poznato Republika Srpska je jedan od Entiteta u BiH, kao što je i FBiH. Dok se u RS zabranjuje raspolaganje državnom imovinom (šumama) u FBiH je dozvoljeno FBiH da raspolaže Agrokomercom iako se imovina Agrokomerca tretira kao DRŽAVNA.

Može se sasvim osnovano i odgovorno ustvrditi da je Uprava Agrokomerca, svojim radom prouzrokovalo štetu po dionički kapital u iznosu od cca 15 miliona KM, a da je uporedo neplaćanjem komunalne naknade Općini, kao i neprijavlivanjem zaključenih ugovora o najmu Općini, odštetila Budžet Općine za više od 20 miliona KM.

Respektujući upornost, istrajnost, te kvalitetno pripremljenu i prezentiranu dokumentaciju Federalna agencija za reviziju privatizacije je svojim aktom br. 02-15-1-295-29/21, od 07.07.2021. prihvatila ovo Udruženje kao partnera, odnosno stranku u postupku za reviziju privatizacije Agrokomerca koja se treba okončati tokom 2022. godine.

Od rezultata revizije u mnogome će zavisiti daljnje aktivnosti ovog Udruženja, ali i same Općine Velika Kladuša, koja realno očekuje da joj se vrate njeni resursi i stave u punu funkciju razvoja po metodologiji koji nama odgovaraju i za koji smo spremni preuzeti rizik i punu odgovornost.

SADAŠNJOST I BUDUĆNOST UDRUŽENJA ZA ZAŠTITU NEZAPOSLENIH RADNIKA I DIONIČARA AGROKOMERCA

Sve taksativno nabrojane aktivnosti koje je uspješno realiziralo i sprovelo ovo Udruženje predstavljaju uvod u aktivnosti koje stoje pred ovim Udruženjem u sadašnjem i budućem vremenu.

- **Stavljanje već oformljenih privrednih subjekata u punu funkciju, kao i formiranje i osnivanje novih privrednih subjekata, kao prelaznoo rješenje do konačnog preuzimanja i denacionalizacije Agrokomerca.**

Samo vrijeme trajanja ovog procesa povratka Firme svojim vlasnicima i osnivačima, zbog opstrukcija i oportunitizma je teško vremenski odrediti, s toga se kao neophodnost nameće aktivnost registracije privrednih subjekata, koja će u konačnici omogućiti zapošljavanje bar ograničenog broja stanovnika, kao početna faza u borbi protiv nezaposlenosti, siromaštva i bijede, do potpunog prosperiteta preuzimanjem Agrokomerca.

Registracijom ovih privrednih subjekata (kao prelaznog rješenja) , aktivno se uključujemo u program usporavanja i zaustavljanja iseljavanja stanovništva, a postupnim razvojem stvaramo uvjete za obrnuti proces, povratka stanovništva uz obezbjeđenu egzistenciju na ovim prostorima.

U tom pravcu Udruženje je izvršilo registraciju dva privredna subjekta i to „AS-Agro Feniks” i „Opšta Kladuška zadruga” koji su preuzeli obavezu, implementacije razvojnih projekata koje je idejno osmislilo i projektiralo ovo Udruženje sa vlastitim kapacitetima sa kojima raspolaže.

„AS-Agro Feniks“ je Firma koju su osnovali dioničari, kao prelazno rješenje do konačnog preuzimanja svoje firme Agrokomerc, usklađeno sa zakonskim propisima čime je Udruženju onemogućeno obavljanje privredne djelatnosti.

Zahtjev Udruženja da mu se da u zakup cijelo Preduzeće Agrokomerc (također kao privremeno rješenje),uz obavezu plaćanja najamnine veće za 10 % od postojećih zakupa, kao i zaposlenje 30 % više radnika, od trenutnog broja uposlenika, nije naišao na razumjevanje trenutnog vlasnika – uzurpatora, koji suvereno upravlja imovinom preduzeća,uz glavno obrazloženje da udruženje ne može obavljati privrednu djelatnost.

Zbog ovih, a i ostalih potreba Udruženje je i registriralo privredni subjekt koji bi trebao da pokrene privredne aktivnosti i obezbjedi lakši i podnošljiviji život dioničara u ovom prelaznom periodu, jer je većini dioničara bio onemogućen i fizički pristup Predezeću, a kamo li ostvarenje nekih stečenih prava po osnovu dionica i minulog rada u Preduzeću.

Svi zahtjevi prijedlozi i zamolbe, koji su upućivani prema Vladi su glatko odbijeni i u cijelosti ignorirani, a da bi se onemogućila bilo kakva pozitivna aktivnost, koja bi mogla direktno ugroziti njihove interese, su ignorirani i opstruirani po svim osnovama.To najbolje ilustruje sam početak gradnje novih pogona „AS-Agro Feniks“-a u naselju Šumatac, koje je ekspresno iz šeste poslovne zone prebačeno u prvu, čime su pripadajuće takse i naknade enormno uvećane čime se ugrozila izvodivost ovog Projekta.

To je jedinstven primjer da se Firma pokušala opljačkati i prije nego je izgrađena i počela da radi.

Naše potrebe, odnosno potrebe naših građana, prevazilaze kapacitete ovih subjekata, te će biti neophodno osnivanje novih privrednih subjekata, kao prelaznog rješenja.

Za vođenje tih novih preduzeća neophodan je angažman stručnih i osposobljenih kadrova koji mogu odgovoriti novim potrebama privređivanja i koji mogu preuzeti odgovornost za vođenje pojedinih procesa.

Upravo svjesni ovih potreba Udruženje je veliku pažnju posvetilo obrazovanju i edukaciji kadrova koji su nadograđivali svoje znanje i obrazovanje kroz organizovane seminare iz različitih oblasti privređivanja, prilagođenih novim potrebama vremena i prostora.

Rezultat ovih aktivnosti je puna osposobljenost više od 50 mladih visoko obrazovanih kadrova sa područja naše Opštine, različitih usmjerenja , sa stečenim znanjem primljenim od svjetski priznatih stručnjaka iz više različitih oblasti, koji su spremni preuzeti vođenje pojedinih razvojnih projekata po preuzimanju i denacionalizaciji Agrokomerca i pokrenuti novi razvojni ciklus, koji će vratiti perspektivu ovom kraju.

- **Revizija privatizacije Agrokomerca, kao kruna u radu i aktivnostima ovog Udruženja predviđena za 2022. Godinu, omogućuje dokazivanje ispravnosti rada Udruženja kroz dugogodišnji period rada ovog Udruženja.**

Istrajnost i upornost u ovoj borbi, nažalost nisu iskazala udruženja ostalih velikokladuških preduzeća „Grupex” „Saniteks” i „Kladušnica”, a čiji su radnici imali sličan put kao i radnici Agrokomerca.

Već pomenutim zaključkom Agencije za reviziju privatizacije u Federaciji BiH (br. 02-15-1-295-29/21 od 07.07.2021. godine) ovom Udruženju je priznato svojstvo stranke u postupku revizije privatizacije u Privrednom društvu Agrokomerc d.d. Velika Kladuša.

Ovakva odluka, koja pored toga što na određen način potvrđuje Udruženje kao faktor u postupku povrata imovine njihovim stvarnim vlasnicima, daje mnogo više obaveza članovima Udruženja da u finalizaciji ove borbe dodatno angažiraju svoje članstvo kako bi se ovaj postupak uspješno realizirao i priveo kraju sa pozitivnim ishodom za radnike i dioničare.

To se prvenstveno odnosi na prikupljanje relevantne i potrebne dokumentacije, te njenu dostavu Agenciji, angažman vještaka, revizora (u zemlji i inostranstvu) i ostalih priznatih stručnjaka koji mogu utjecati na ove procese, kao i angažman pravnih saradnika i advokata kao ispomoć u pojedinačnim pravnim aktivnostima iz ove oblasti.

Sve ovo u cilju, kako se nakon dugogodišnje mukotrpane borbe, na kraju zbog nekog beznačajnog pravno-birokratskog propusta ne bi doveli u situaciju da ugrozimo cjelokupan proces.

Sve ove aktivnosti, zbog svoje širine i obimnosti, zahtijevaju i određena finansijska sredstva koja Udruženje trenutno nema zbog privremene nemogućnosti naplate svojih sredstava na koje ima puno pravo.

Obzirom da je i osnovni interes Opštine Velika Kladuša, povrat resursa koji su nacionalizirani, a potom podijeljeni probranim i odanim kadrovima, u direktnoj korelaciji sa interesima Udruženja (a radi se o više od 80% resursa), prirodno i očekivano je da Općina, kao jedinica lokalne samouprave, stane iza ovog Udruženja i maksimalno ga podupre po svim osnovama, a posebno materijalno finansijskim sredstvima neophodnim za rad i funkcionisanje u punom kapacitetu.

Razmatrajući ove činjenice i značaj rada Udruženja i ukupnu refleksiju na samu Općinu, Općinsko vijeće Općine Velika Kladuša (u prethodnom sazivu) je na svojoj Tematskoj sjednici, održanoj 20.04. 2017. godine, na temu „revizija izvršene privatizacije i poslovanja privrednih subjekata, putem razvoja na području općine Velika Kladuša“, donijelo određene konkretne zaključke, čime je Općina podržala rad ove Udruge, kao i udruge drugih preduzeća, te obezbijedila određena finansijska sredstva, kao potporu za rad Udruženja, kao i zaključke koji su obavezivali Općinskog načelnika za aktivno uključanje u ove procese i punu potporu udruženjima .

Od svih udruženja koja su bila predmet zaključaka, jedino je Udruženje za zaštitu nezaposlenih dioničara Agrokomerc nastavilo sa aktivnim radom, te se temeljem ovih zaključaka Općinski načelnik fokusirao na rad ovog Udruženja, a što je i danas slučaj.

- **Presudom EVROPSKOG SUDA ZA LJUDSKA PRAVA (European Court of Human Rights Council of Europe) iz Strazburga utvrđena je nematerijalna šteta u visini od 3.600,00 eura po dioničaru koju treba isplatiti Vlada Federacije BiH radi toga što je spriječila dioničare da upravljaju svojim imovinom.**

Vlada Federacije BiH je svojim jednostranim, protuzakonitim, neustavnim i neljudskim činom 2005. godine nacionalizovala Agrokomerc, odnosno imovinu koja pripada dioničarima i oduzela im pravo da raspoložu i upravljaju ovom imovinom, te istu svojim aktivnostima i postupcima devastirala i rasparčala po ranije definisanim metodologijama.

Svojim aktivnostima ovo Udruženje je pokrenulo postupak da se svim dioničarima Agrokomerca (njih 7.300) isplati naknada kroz nematerijalnu štetu u iznosu od 3.600,00 eura, temeljem Presude navedenog Suda u Predmetu Murtić- Ćerimović, uvećanu za pripadajuće zakonske kamate.

Odlukom Općinskog vijeća, sa sjednice održane 12.12.2021. godine, zatraženo je od Vlade Federacije BiH da se ova naknada isplati odmah, ne čekajući odluku Suda, i to svim dioničarima, jer je evidentno da će, ako su pravo dobila dva dioničara, preostalih 7.298 dioničara također morati dobiti isto.

Ovdje je važno napomenuti da se ukupnim brojem stvarnih dioničara, koji ostvaruju prava na dionice (po bilo kom osnovu), ne treba špekulisati i manipulirati jer će njihov konačni broj, kao i iznos-vrijednost dionica (ukupno i pojedinačno), biti utvrđen i preciziran predstojećom revizijom privatizacije u 2022 godini.

Sveukupna dešavanja koja su zadesila ove prostore u posljednje vrijeme (pogotovo ratna dešavanja i poslijeratna ekonomska migracija potentnog stanovništva i uzurpacija Preduzeća od strane državnih organa), onemogućili su precizne podatke o stvarnom broju dioničara i njihovom pojedinačnom nominalnom kapitalu kojim oni raspolažu u ovom Preduzeću, a što im daje pravo da, proporcionalno ulozima, upravljaju Preduzećem i koriste benefite koji im pripadaju po tom osnovu.

Ova simbolična sredstva predstavljaju naknadu svim dioničarima koja kompenzira njihovu nemogućnost upravljanja vlastitom Firmom i pripadaju isključivo svakom pojedinačnom dioničaru i nisu planirana za financiranje razvojnih projekata.

U Programu rada ovog Udruženja, koji je jasno promoviralo od svog osnivanja i koje posebno provodi, sada u finalizaciji svojih dugogodišnjih aktivnosti logično je da **svi dioničari moraju ostvariti svoja prava koja im pripadaju, te da sredstva koja su dobila pomenuta dva dioničara (Ćerimović – Murtić), moraju dobiti i ostali dioničari kao naknadu za nematerijalnu štetu, koju su pretrpili zbog nemogućnosti upravljanja vlastitom Tvrtkom.**

Sam proces koji je rezultirao ovom Odlukom europskog suda za ljudska prava odslikava složenost preduzetih radnji i postupaka koje je sprovelo Udruženje, gdje je, pored vlastitih kadrova, bilo prisiljeno angažirati vanjske eksperte, koje će trebati i dalje koristiti, da bi se došlo do krajnjeg cilja, odnosno preuzimanja Agrokomerca i potpunog obeštećenja svih dioničara.

Dugotrajnost samog procesa dokazivanja prava ostalih dioničara na isplatu pravične nematerijalne naknade koja im nesumnjivo i neosporno pripada, temeljem presude Ćerimović – Murtić sa pripadajućim naknadama i kamatama i značajnim troškovima samog postupka, bio je glavni motiv urgencije, zahtjeva iz Zaključka Općinskog vijeća Velika Kladuša (od 12.12.2021. godine) da vlada Federacije BiH izvrši isplatu sredstava ostalim dioničarima, vezajući se u cijelosti za presudu Europskog suda za ljudska prava.

Realizacijom ovog Zahtjeva u znatnoj mjeri bi se ubrzao sam proces, smanjili parnični i drugi troškovi i omogućilo Udruženju da se aktivnije uključi u druge aktivnosti, pogotovo u realizaciju i implementaciju razvojnih projekata, te naplatu šteta i potraživanja za realizaciju istih.

Ne ulazeći uopće u samu suštinu ovog Zahtjeva i održavajući stalni i konstantni ignorantski odnos prema svim zahtjevima upućenim od strane ovog Udruženja, Vlada Federacije BiH, koja predstavlja trenutnog većinskog vlasnika državnog kapitala (što otvara potpuno novo pitanje, kako Entitet bez odluke Parlamenta može predstavljati i zastupati Državu), odgovara šturom i kratkom informacijom o nemogućnosti realizacije ovog Zahtjeva čime je po njima ovaj postupak okončan.

Bez posebne želje da ih dekomodiramo u njihovom „radu“, slobodni smo ih obavijestiti da ovo Udruženje u cijelosti posvećeno pravednoj borbi za prava dioničara, nikad ne odustaje, te da slijedeće aktivnosti moraju biti usklađene sa potrebama vremena i prostora u kojem djelujemo.

Aktivno učešće Udruženja za zaštitu nezaposlenih dioničara u izradi Strategije razvoja Općine Velika Kladuša za period od 2021-2027. godine, odnosno za period od 2021-2031. godine, je slijedeći, možda i najvažniji, finalni zadatak ovog Udruženja.

Vraćanje svih raspoloživih resursa i njihovim punim stavljanjem u funkciju integriranog razvoja daje ovom Udruženju vodeću i nezaobilaznu ulogu u sprovođenju iste.

Udruženje sebi zadaje jedinstven cilj, koji je ujedno njegova misija i vizija, da do kraja ovog, Strategijom definisanog, perioda vrati Općinu Velika Kladuša i region na poslovnom području Agrokomerca (na kome egzistira više od 100.000 građana) u stepen razvijenosti kakav je ova Regija imala krajem 80-ih godina u vrijeme najvećeg uspona Agrokomerca.

Ostvarenjem ovog cilja misija i vizija ovog Udruženja je ispunjena i njegovo postojanje opravdano. Ovako ambiciozno postavljen cilj predstavlja i adekvatno odrađene pripreme radnje koje je Udruženje već odradilo, ili ih trenutno sprovodi:

1. angažovanje ljudskih/kadrovskih resursa, kompetentnih i obrazovanih za sprovođenje pojedinačnih planskih zadataka, koji čini jedinstven projekt. U svojim tijelima i raznim sekcijama Udruženje ima više od 100 visokoobrazovanih, stručnih, educiranih, kompetentnih i relevantnih kadrova (u zemlji i inostranstvu) koji su spremni dati svoj puni doprinos i angažman po svim osnovama,
2. gotovi i izrađeni programi i projekti visokog stupnja dovršenosti i spremnosti za realizaciju iz poslovne djelatnosti, čekaju trenutak za realizaciju,
3. stvorena radna iskustva u različitim branšama rezultiraju trajnim poslovnim odnosima, poznanstvima i vezama koje se mogu staviti u funkciju brže realizacije projekta pod najpovoljnijim uslovima,
4. uvezanost sa značajnom dijasporom, koja ima svoje posebne interese da podupire postojeće projekte i nameće nove, koji eventualno nisu predviđeni ovim Planom,
5. stalno, kontinuirano i analitičko praćenje globalnih dešavanja, novih tehnologija i dostignuća, te analizu istih i punu prilagodbu novonastaloj situaciji,
6. uvezanost sa mjesnim zajednicama i zajedničko koordiniranje planskih aktivnosti.

Sve ovo što je odradilo Udruženje u proteklom periodu, kao i ono što radi sada, a posebno ono što Udruženje planira raditi u budućnosti, daje nam za pravo da kritičarima naših aktivnosti, a slobodno možemo reći i postojanja ovog Udruženja, postavimo jedinstveno pitanje koje se nameće samo od sebe:

Mi kao Udruženje smo odradili ono što smo naveli, ono što radimo sada i što planiramo uraditi to i govorimo, a „ŠTA STE URADILI VI“ osim neprestalnih kritika i opstrukcija, vjerovatno računajući da će se Udruženje vremenom umoriti i nestati sa scene kao što su se ugasila druga udruženja velkokladuških preduzeća „Grupeksa“, Saniteksa“ i Kladušnice.

U poziciji smo pozvati sve relevantne subjekte, a posebno vjećnike Općine Velika Kladuša, da materijale i informacije, koje dobijaju na uvid i očitovanje korektnije analiziraju, te da u svojim sugestijama nude nadopune postojećih prijedloga, ili nova rješenja koja se primjenjiva, cijeneći vrijeme i prostor u kojem se donose.

U svom radu Udruženje, kao svaki drugi subjekt ima propuste kojih je duboko svjesno i koje na svaki način pokušava otkloniti bez štetnih posljedica za svoje funkcionisanje i okolinu.

Rezultat je to velike nepravde koja je učinjena, i koja se danas čini, prema ovom Udruženju i njegovim članovima, koji se na sve načine onemogućavaju u ostvarenju svojih prava po svim osnovama i osuđeni su da gledaju kako mukom stečena i funkcionalna imovina svakodnevno pred njihovim očima nestaje, ili postaje vlasništvo ljudi koji na nju ne raspolažu nikakvo pravo, ni ljudsko, ni Božije.

U tom pravcu svim pravnim i fizičkim licima koja su na bilo koji način došli u posjed ove imovine, slobodno možemo poručiti da se naša borba ne odnosi na ove subjekte.

Naša borba za ostvarenje naših prava usmjerena je isključivo na vlasti i vlade, koje su nas onemogućile da upravljamo vlastitom imovinom koja nam je nezakonski oteta, te samim tim kreiramo vlastiti razvoj, po vlastitoj viziji, sa ciljem ostanka i opstanka na ovim našim prostorima i budemo svoji na svome.

Naknadu štete koja je nastala nezakonitim i neljudskim postupcima od stvarnog krivca, bit će naplaćena u punom iznosu, a ta sredstva, uz obeštećenje dioničara, stavljena u funkciju razvoja i ekonomskog oporavka po jedinstvenom modelu koji nigdje nije zabilježen i to ne nužno na istim lokacijama, ali po istom modelu – konceptu koji se jedino može primjeniti na ovim prostorima.

Dakle, kao što smo već ranije naveli Firmu Agrokomerc su uspjeli gotovo uništiti, ali model – koncept Agrokomerc, ne mogu, jer to smo svi mi i

- NIKAD NEĆEMO ODUSTATI –

U ovom kontekstu treba posmatrati zahtjeve ovog Udruženja, upućene Općinskom organu za pomoć u finalizaciji ove borbe, koju je kroz duži niz godina vodilo ovo Udruženje i koju uspješno vodi i danas.

U ovom slučaju ne treba da postoji niti pozicija, niti opozicija, već jedinstven opći velikokladuški interes, prepoznat i artikulisan kroz zajednički rad i aktivnosti Općinskog vijeća i Općinskog načelnika, koji imaju obavezu saradnje, zajedničkog rada i očuvanja resursa svoje Lokalne zajednice.

Rezultati, odnosno efekti rada i aktivnosti ovog Udruženja daleko premašuju skromno učešće Općinskog organa u malom dijelu financijske podrške ovoj Udruzi i realno ih je teško i nepotrebno kvantificirati.

Jedan od najvažnijih segmenata koje ovo Udruženje čini specifičnim i različitim od drugih je svakako financijski potencijal kojim raspolaže ovo Udruženje i koje je isti u cijelosti spremno staviti u funkciju razvoja, bez čega se ne mogu realizirati predviđeni i planirani projekti.

Najvrijednija i najznačajnija su svakako sredstva akumulirana putem već pomenutih **samoupravnih sporazuma o udruživanju rada i sredstava SAS**, kojima su radnici iz proizvodnih radnih organizacija Agrokomerca udruživali rad i sredstva u cilju zajedničkog poboljšanja poslovanja i ostvarivanja povoljnih benefita.

Iznos ovih sredstava po najnovim procjenama stručnjaka, ne mjeri se više milionima, kako je ranije procijenjeno, već miliardama, kad se uračunaju pripadajuće kamate, što je i opredjelilo vlasti za poduzimanje svih radnji da se domogne ovih sredstava.

Međutim s obzirom na činjenicu da Država nije udruživala sredstva u ove projekte, a pogotovo ne rad, ta sredstva u cijelosti pripadaju radnicima – dioničarima koji su i ulagali ta sredstva.

Angažiranjem ovih značajnih sredstava, po preuzimanju Agrokomerca, radnici – dioničari okupljeni u Udrugu za zaštitu dioničara Agrokomerc, sav iznos stavljaju u funkciju razvoja i obnove Agrokomerca, po već usaglašenim planovima i dinamici, čime u cijelosti potvrđuju svoju razvojnu orijentaciju.

Osim ovih sredstava drugi izvori na koje polaže pravo ovo Udruženje su sredstva koja su ostvarena prodajom imovine Agrokomerca po raznim osnovama, i to u omjeru iznosa priznatog kapitala dioničarima u visini od 9,67 %.

Ova sredstva, kao i sredstva od ostvarenih zakupnina poslovnih prostora, opreme i zemljišta, čija vrijednost se upravo utvrđuje radi naplate (pa čak i sudskim putem ukoliko ne bude drugog rješenja), predviđena su od strane Udruženja kao inicijalna sredstva za dokompletiranje neophodne dokumentacije, dovršenje izrade razvojnih projekata i otpočinjanja implementacije projekata po predviđenom redosljedu.

Ostala financijska sredstva na koje se računa u ovom razvojnom ciklusu, u cijelosti usklađena sa interesima i procedurama Europske Unije koja se plasiraju kroz različite fondove i različite linije, na koje ravnopravno mogu aplicirati osnove preduzeća I preduzeća koja će se osnovati za obavljanje pojedinih djelatnosti su:

- program IPA III, sa svojim linijama,
- program EU 4 AGRI, sa svojim linijama,
- IFAD – PCU program, te posebno i
- Projekt prekogranične saradnje.

Velika pogodnost ovih sredstava, bez obzira na zahtjevnju proceduru njihovog dobijanja, i koja preferiraju isključivo sufinansiranje (dio sredstava moramo obezbijediti sami), da se sredstva mogu povlačiti direktno bez učešća državnih organa, što značajno ubrzava i pojednostavljuje sam proces.

Posebno mjesto, zbog svog značaja, širine, obima i subjekata koji su direktno i indirektno uključeni u ovaj Projekt, zauzima **Projekt prekogranične saradnje**.

Upravo kompleksnost i važnost ovog kapitalnog Projekta zahtijevaju da se on posebno obradi i tretira kroz poseban aneks, koji će biti dostavljen vijećnicima u obliku Informacije.

Ovdje je važno napomenuti, zbog kritičara Projekta, da ovo nije Projekt kestena (mada je kesten sadržan u istom), već Projekt koji u sebe inkorporira cjelovitu Ekonomsku strategiju Regiona, po principu partnerstva i zajedničke saradnje, ne isključujući nikoga iz cijele Regije koji prihvata propisana načela saradnje.

Protekli period nove Općinske administracije na čelu sa Općinskim načelnikom Općine Velika Kladuša i njegovim saradnicima, može se posmatrati kao uvodna – pripremna faza novom načinu i pristupu rada u narednom periodu, sa posebnim akcentom na izradu ključnih strateških dokumenata.

U tom pravcu treba posmatrati dostavljenu Informaciju općinskog načelnika, sa pripadajućim aneksima upućenu općinskim vijećnicima (kao i dodatne materijale koji će biti dostavljeni po stepenu gotovosti i značaju), kao završetak pripremne faze i ulazak u fazu realizacije sa vlastitim snagama predvođenim Općinskim načelnikom, koji i po Ustavu i zakonu ima pravo i obavezu voditi ove procese, uz puno uključenje Općinskog vijeća u svim segmentima.

Izrada Strateške platforme u okviru Strategije razvoja Općine Velika Kladuša za period 2021 – 2027. godina, odnosno 2021 – 2031. godina, po jedinstvenoj metodologiji koja odstupa od klasičnog pristupa, prilagođenoj našim stvarnim potrebama u vremenu i prostoru u kome radimo i djelujemo, je obavezujući dokument kojim, kao Lokalna zajednica trajno, transparentno i nedvosmisleno projektujemo svoju budućnost života na ovim prostorima.

Taksativno nabrojane aktivnosti koje je Udruženje za zaštitu nezaposlenih dioničara sprovela od svog osnivanja, kao i aktivnosti koje trenutno provodi, usklađene su sa ciljevima i vizijom zbog čega je i osnovano (ostvarivanje svih prava i zaštita svih dioničara po svim osnovama), su uvod u finalizaciju aktivnosti u narednom periodu.

Pređeni put i odrađeni poslovi definišu ovo Udruženje kao jedinstven subjekt borbe za ostvarenje vlastitih prava i jasnu prepoznatljivost karakterističnu samo za ovo Udruženje, a posebno istrajnost, nepokolebljivost i upornost koju je iskazalo i koju iskazuje u svom radu.

Sve ovo trebalo bi da bude dovoljno da se Udruženje prepozna kao istinski borac za zaštitu nezakonito oduzetih prava radnika-dioničara, a u širem kontekstu odbrana resursa i imovine koja se na očigled svih uništava, obezvrjeđuje, poklanja i na kraju odvozi sa ovih prostora, čime se ovaj kraj i cijela regija dugoročno osiromašuje i stvaraju se uslovi besperspektivnosti i beznađa.

Tako stvorena klima neminovno izaziva demografski "egzodus" stanovništva ovih prostora i opći osjećaj nemogućnosti obezbjeđenja kvalitetnog života na ovim prostorima, a što je možda i nečiji cilj.

Kud nas vodi "naša" vlast najbolje ilustruju sudbine velikih privrednih sistema koji su bili ponos Bosanskohercegovačke privrede i motor razvoja cjelokupnog društva.

Svi ovi veliki sistemi su šapatom pali, podijeljeni kao "ratni plijen" novih vladara proizašlih iz prethodnog nesretnog rata, za koji se tek sad može konstatirati da je ustvari bio borba za teritorije na kojima će se vladati sa resursima kojima raspolažu, ne vodeći brigu kako su stvoreni ti resursi i za što su fundamentalno namijenjeni.

Takva sudbina je namijenjena resursima ovog područja na očitim primjerom sudbine jedinstvenog privrednog sistema Agrokomerc, Velika Kladuša.

Preuzimajući nacionalizirajući, ili pojednostavljeno rečeno, otimajući kompletno Preduzeće od njegovih radnika i tvoraca, bez obzira što su isti, poštujući važeće tadašnje zakonske propise i ulažući vlastita sredstva, izvršili transformaciju u Dioničko društvo i postali vlasnici 53% vrijednosti Preduzeća, dok je preostalih 47% vlasništva pripalo Državi Bosni i Hercegovini (državno vlasništvo), koju po nekim nerazjašnjenim okolnostima i propisima zastupa Federacija Bosne i Hercegovine.

Ovim jednostranim aktom dioničari i radnici, bez obzira na odrađeni posao transformacije-pretvorbe vlasništva, ostali su, osim imovine i bez ikakvih drugih prava (pravo na upravljanje, pravo na rad) i doslovno bez ikakvih obrazloženja izbačeni su na ulicu uz uskraćena im je mogućnost osnovne egzistencije.

Osnovni kriterij, pri selekciji radnika-dioničara, bila je odanost i opredijeljenost novim strukturama vlasti za bezprogovorno izvršavanje planiranih aktivnosti.

To je bio početak progona za dioničare-radnike koji nije zaustavljen do današnjih dana ali sa nesmanjenim intenzitetom.

Svaki pokušaj tzv. pokretanja proizvodnje od strane novih "stručnjaka" koji su imenovani od strane Vlade i vlasti i pored toga što su dobili potpuno ispravne, funkcionalne i osposobljene pogone bez ikakvog plana i strateške razrade bio je unaprijed osuđen na propast i označio je početak rada na proizvodnji i stvaranju "glavnog" proizvoda a to je **dug**.

Ovim načinom su samo potvrdili tezu koju ovo Udruženje neprestalno ponavlja da jedinstvenim preduzećem Agrokomerc može upravljati i voditi procese samo onaj ko ga je i stvarao kao neprevaziđen model spoja znanja, iskustva, autoriteta, rada, opredjeljenja i vizije.

Takvu tezu modela upravljanja Agrokomercom jasno je definisao jedan od vodećih ekonomski instituta na ovim prostorima **BAJTOV INSTITUT** kroz svog vodećeg ekonomistu Aleksandra Bajta nakon više neuspjelih pokušaja modela-konceptata od strane većeg broja ekonomista tzv. vodećih ekonomista u sektoru primijenjene privrede i poslovanja.

Sva dešavanja u i oko Agrokomerca nesumnjivo i jasno nam pokazuju, da ustvari nije ni bilo plana za ozbiljnije pokretanje Preduzeća od strane Vlade, koja je ovo Preduzeće, praktički kao plijen i trofej na nezakonit način predala u ruke svojih provjerenih i „zaslužnih“ kadrova preko nadzornih odbora koji imenuju uprave Preduzeća, a koji operacionaliziraju i realiziraju plan i projekt Vlade, do potpunog uništenja i disolucije, kao i izmještanja određenih kompletnih proizvodno-tehnološki cjelina ovog jedinstvenog privrednog sistema, na druge lokalitete, odnosno na druga područja i lokacije koje nemaju nikakve veze sa njim, niti su ikada činili njegovo poslovno područje, uz potpuno udaljšavanje i onemogućavanje dioničara – radnika u procesu upravljanja i odlučivanja, na koji način su stvoreni svi preduslovi za realizaciju ovog cilja.

Ove činjenice dakle očegledno i nesporno ukazuju na to da Vlada FBiH, kao samoprovzani većinski vlasnik istog nikada nije ni imala namjeru da stvara uvjete za pokretanje proizvodnje u navedenom Privrednom društvu, već je stvarni cilj bio rasprodaja imovine i konačna likvidacija Privrednog društva Agrokomerc sa cjelokupnog poslovnog područja istog.

Isto tako, ovu tvrdnju, više nego nedvosmisleno potvrđuje i činjenica da je pod pokroviteljstvom i uz neposrednu organizaciju i učešće Vlade FBiH izvršeno izmještanje praktički svih kapaciteta Agrokomerca koji su trebali biti okosnica pokretanja biološke, pa i prehrambene proizvodnje, sa područja lokaliteta Velike Kladaše (koje čini većinski dio poslovnog područja Agrokomerc) na područje Općine Tešanj.

Zvuči nevjerovatno da je Vlada FBiH, primjera radi, imala aktivnu ulogu i učešće u premještanju i dislokaciji svih peradarskih farmi sa područja Općine Velika Kladaša na područje Općine Tešanj, te da su demontirane hale iz Velike Kladaše, koje su prodane kao otpadno željezo i prebačene u Tešanj, te koje su podjeljene poljoprivrednim kooperantima koji su na tom području nastavili biološku proizvodnju, a što je nepobitan dokaz da je Vlada imala veoma aktivnu ulogu u konačnoj likvidaciji Agrokomerca.

Osim hala također je izvršena demontaža i izmještanje i opreme iz pojedinih djelova Fabrika iz Prehrambenog kompleksa, kao što je Fabrika čokolade i biskvita, Kremova i krepera, Pogona za preradu mesa, Pogona supa i majoneza, Pogona za proizvodnju pića, Pogona za preradu kafe i Pogona za preradu voća i povrća.

Umjesto da Vlada uloži dodatna sredstva, kako je Programom konsolidacije bilo predviđeno, Vlada FBiH je, naprotiv svojim Zaključkom o odabiru strateškog partnera, odnosno Preduzeća AC Fud iz Tešnja, omogućila da se ovo Preduzeće domogne najvrednijeg dijela imovine, te da umjesto da pokrene proizvodnju u gore navedenim pogonima u okviru Prehrambene industrije, kao i biološku proizvodnju u peradarskim farmama Agrokomerca, proizvodnju je organiziralo i nastavilo u Općini Tešanj u izmještenim kapacitetima i sa opremom Agrokomerca.

O ovom pitanju bit će opširnije i konkretnije riječi u posebnom materijalu, te se zbog toga na ovom mjestu isto pominje samo načelno.

Da je u ovom vremenskom periodu pokrenuta proizvodnja i uposleni radnici-dioničari koji su gradili ovo Preduzeće vjerovatno bi tok borbe ovog Udruženja bio bitno drugačiji.

Suočeni sa pozicijom da su bili onemogućeni da pristupe Firmi, a kamo li da ostvare neka druga prava koja im pripadaju radnici-dioničari uvezani u Udruženje nezaposlenih dioničara Agrokomerc pokrenuli su pravnu bitku za ostvarenje svojih prava koja traje sve do danas.

Veoma mali broj udruženja (vjerovatno i ne postoje) ima takav istorijat i kontinuitet kao i upornost, koja karakteriše ovu Udruga i svrstava je u red jedinstvenih udruženja i u isto vrijeme daje joj za pravo da očekuje adekvatnu podršku, sada kad se nalazi u finalnoj fazi svoje višegodišnje borbe.

Sve pravne "bitke" koje je ovo Udruženje vodilo pred domaćim i međunarodnim institucijama, nedvosmisleno ukazuju na veliki utjecaj vlasti i njihovu involviranost u sve pore Društva gdje se donose fundamentalne odluke za nesmetano i pravno i pravedno funkcioniranje Društva u cjelini.

Predmete koji su se vodili pred međunarodnim institucijama, ili gdje su bili u značajnoj mjeri prisutni inozemni faktori, ovo Udruženje je dobilo.

Ono što je vezano za domaće sudove kojima se Udruženje, shodno važećoj zakonskoj proceduri obraćalo, bilo je na sve moguće načine opstruisano i po različitim osnovama odbačeno.

Najbolji primjer "rada" je odluka Evropskog suda za ljudska prava u Strazburu (u predmetu Murtić-Ćerimović protiv Bosne i Hercegovine), kao i odluke Doma za ljudska prava za Bosnu i Hercegovinu.

Presudom Evropskog suda BiH je naloženo da za dvoje dioničara isplati nematerijalnu štetu zbog toga što im je bilo onemogućeno da upravljaju Firmom i po toj osnovi ostvaruju pripadajuće benefite shodno visini svog dioničkog kapitala.

Ova simbolična sredstva koja pripadaju i ostalim dioničarima (njihov broj nije konačan i neprestano se dograđuje) temeljem ove Presude su potvrda da borba koju vodi ova Udruga nije neosnovana, te da je utemeljena na pravu i pravnim principima. Isplatom pripadajućeg iznosa ostalim dioničarima (njih najmanje 7300), sa istim iznosom (cca 3600€) uz pripadajuće kamate i troškove u velikoj mjeri se relaksira situacija na cijelom terenu, daje se potrebna nada ljudima da borba koju su vodili i koju vode nije uzaludna i direktno se finansijski pomaže dioničarima i njihovim porodicama (više od 30.000 ljudi) što ih dodatno motivira za nove aktivnosti koje predstoje ovom Udruženju do konačnog preuzimanja svoje Firme.

U tom svjetlu treba posmatrati Zaključak Općinskog vijeća Velika Kladuša kojim se od Vlade FBiH temeljem ove Odluke u predmetu Murtić-Ćerimović traži da isplati sredstva i svim ostalim dioničarima na koja isti neosporno imaju puno pravo, a čime bi se u znatnoj mjeri smanjili troškovi oštećenih dioničara i ubrzao sam proces ostvarivanja ovoga pava. Jednostran odgovor Vlade, pokazuje nam da Vlada nakon toliko godina i evidentnih propusta nije spremna prihvatiti i priznati vlastite greške koje je evidentno napravila prema ovim ljudima.

Za sve svoje aktivnosti i poduzete radnje ovo Udruženje raspolaže ogromnom dokumentacijom, koju je kroz svoj rad uspjelo prikupiti i sačuvati, jer je jedan od načina prikriivanja nezakonitih i kriminalnih radnji bilo i sakrivanje, ili čak uništenje dijelova, ili kompletne dokumentacije koja je relevantna za dokazivanje tvrdnji i postupaka Udruženja.

Tako je na primjer zaustavljen i na nedefinisano vrijeme prolongiran proces **REVIZIJE PRIVATIZACIJE**, uz navodno obrazloženje da nedostaje potrebna dokumentacija za kvalitetno provođenje ovog procesa. Svojim permanentnim radom i aktivnostima Udruženje se uspjelo nametnuti i isposlovati da postane stranka u ovom postupku, čime je dobilo još jednu pravnu bitku i dovelo sebe u poziciju da se bez njega neće moći donositi nikakve odluke vezano za utvrđivanje vlasništva u Agrokomercu.

Činjenica je da nema Udruženja ne bi bilo ni ove ogromne i veoma važne dokumentacije koja će se tek koristiti u daljnjim procesima finalizacije i konkretizacije ove borbe.

Što ovom Udruženju daje veoma važnu ulogu.

Sva saznanja do kojih je Udruženje dolazilo tokom svog rada i aktivnosti, a koja su u principu upućivala nezakonite (kriminalne) radnje, bila su uz potrebnu dokumentaciju dostavljena nadležnim tijelima i organima o čemu se posebno vodi registar i arhiva.

Tako da se bez zadržke može slobodno reći, da je za razliku od ostalih subjekata koji su bili obavezni na to, samo Udruženje reagovalo na sve poteze, akte i radnje, kako bi se oni revidirali zbog naknadnih posljedica i blagovremeno procesuirali. Pri tome se veoma često koristilo govornice zakonodavnih tijela od Općine, Kantona, Federacije i Države BiH, putem svojih predstavnika, ne dozvoljavajući aktuelnim vlastodršcima uvođenje mraka u kojem oni najbolje djeluju.

Za ove aktivnosti Udruženje raspolaže sa kompletnom arhivom sa datumima i tekstovima, te subjektima kojima se (osim javnosti) upućuju, te će biti interesantna analiza reagovanja, ili nereagovanja ovih subjekata na dostavljene informacije i upite.

Veoma složeni pravni procesi i procedure primorali su ovo Udruženje da formira ekspertne timove iz svih oblasti, angažujući za te potrebe, pored vlastitih kadrova, relevantne i eminentne stručnjake, kako u zemlji, tako i u inozemstvu, pripremajući se i stvarajući temelje da se stvore uslovi brzog stavljanja u funkciju razvoja i revitalizacije svi raspoloživi resursi po preuzimanju Firme.

Uporedo sa izradom ovih studija i projekata značajno mjesto je dobila i edukacija i izobrazba kadrova.

Tako je Udruženje, angažujući priznate međunarodne autoritete, odradilo edukaciju za više od 30 mladih i obrazovanih vlastitih kadrova, različitih stručnih usmjerenja, osposobljavajući ih za preuzimanje vođenja razvojnih projekata (od ideje do realizacije) i to ne zbog sticanja nepotrebnih diploma (kojih je ovo Društvo puno i koji sustavno uništavaju i ovo malo preostalog i preživjelog privrednog tijela Društva), već sticanja primjenjivog znanja, prilagođenog novim uvjetima i potrebama vremena i prostora u kojem djelujemo.

Finalizacijom ove borbe Udruženja i njenom konkretizacijom, potrebe za angažmanom eksperata i stručnjaka raznih oblasti neprestano će se povećavati i po obimom i po strukturi, te moramo biti spremni tim ljudima obezbijediti adekvatnu kompenzaciju za njihov angažman.

U ovoj situaciji razvoj Bosanskohercegovačkog društva, kada se ne stvara ništa novo i kada je isključivo prisutna borba za preuzimanje postojećih resursa sa ciljem stavljanja u funkciju vlastitog prosperiteta i bogaćenja (za sebe i odabrane), bez ikakvog senzibiliteta za druge, ili opće interese, pri

tome koristeći sve institucije koje im stoje na raspolaganju Udruženje traži svoje mjesto i poziciju, boreći se upravo suprotnim konceptom i pristupom.

Zauzimajući ovakav stav Udruženje, a posebno njegovi članovi dolaze u direktan sukob sa navedenim konceptom kroz razne vidove opstrukcije, minimiziranja značaja, sprječavanja pristupa informacijama, onemogućavanjem potrebnih financijskih sredstava za rad i funkcionisanje, raznim kontrolama i nadzorom, pa čak do direktnih prijetnji represivnih organa Države.

Specifičnost ovog Udruženja, za razliku od drugih, je u potpuno drugačijem načinu pristupa borbi za ostvarenje svojih prava, kontinuitet u radu, istrajnost i upornost, znanje i iskustvo, a pogotovo na što mnogi nisu računali snagu koju daje mladost ovog Udruženja kroz puni angažman djece dioničara, odnosno njihovih pravnih nasljednika, pa čak u novije vrijeme i unuka istih što mu obezbjeđuje vječno trajanje i daje novu snagu u predstojećim borbama koje tek slijede.

To je na razočarenje protivnika (neprijatelja) faktor na koji niko nije računao i što ovo Udruženje izdvaja od ostalih sličnih udruga i čini ga jedinstvenim kao što je bio jedinstven i Agrokomerc iz koga je ovo Udruženje i proisteklo.

Promjena dešavanja na globalnom nivou i novo preslagivanje interesnih zona, novih partnerstava i međunarodne raspodjele rada, a posebno evidentna nesposobnost vladajućih struktura da prepoznaju ista, te se adekvatno pripreme i prilagode i na taj način sačuvaju vlastiti narod, daje nam i pravo i obavezu da se aktivno uključimo u ove procese iz pozicije Lokalne sredine, koliko nam to uslovi maksimalno dozvoljavaju.

Bez kompletne ekonomske i privredne revitalizacije i stavljanja u punu razvojnu funkciju svih raspoloživih resursa, uklopljenih u globalne tokove sa vlastitom prepoznatljivošću koja nudi stabilnost kroz odbranu osebnosti i identiteta i uz puno uvažavanje i partnerstvo sa drugim i drugačijim, svaka ova, ili slična promjena ostaviti će nas potpuno nezaštićene i nemoćne da odlučujemo o bilo čemu, a pogotovo o vlastitoj sudbini.

Ovo nam naslikovitije objašnjava ekonomska kriza izazvana pandemijom COVID-19, izbjeglička kriza i najnovija bezbjednosna kriza.

Površna analiza reakcija i nereakcija vlada koje nas vode, te pogotovo posljedice istih na ukupno Društvo, traži promjenu paradigme ponašanja i neminovnih promjena od pojedinca, preko institucija do Države u cjelini.

Nakon toliko borbe i svih učinjenih aktivnosti (od kojih su glavne nabrojane u ovoj Informaciji), a posebno s akcepta obaveza koje slijede ovom Udruženju u narednom periodu, Udruženje sa novom snagom i novim konceptom, prilagođenim novonastaloj situaciji, ulazi u odlučnu fazu borbe za ostvarenje svojih prava definisanih ciljevima, vizijom i misijom zbog čega je i osnovano.

Najnovije lansirane teze da je Agrokomerc ispričana priča (zadnjom "rasprodajom" imovine, zaključno sa upravnom zgradom, simbolom Agrokomerca i Velike Kladuše), te da se samim time Udruženje nema za što boriti, a koje lansiraju upravo oni kojima je Udruženje glavni protivnik u realizaciji otimanja, uništenja i raspodjele Agrokomerca po ranije dogovorenim planovima daje novu snagu i mijenja način i pristup rada i aktivnosti ovog Udruženja.

Udruženje se ne bori za ništa, Udruženje se bori za svoja prava, ogromnu imovinu, kapital i sredstva koje posjeduje kroz Agrokomerc i koja su locirana na poslovnom području djelovanja ovog jedinstvenog i neprevaziđenog poslovnog sistema.

Općina Velika Kladuša, podupirući rad Udruženja za zaštitu nezaposlenih dioničara bori se za svoje resurse, da ih u punom kapacitetu, po vlastitoj projekciji, planu i viziji stavi u funkciju razvoja i napretka svojih građana.

To je osnovna korelacija ova dva subjekta (Udruga-Općina) koju ne treba razdvajati već posmatrati kroz opći interes zajednice koja mora po svim osnovama pomoći Udruženju jer je to njen dugoročni i strateški interes koji se višestruko vraća realizacijom i ostvarenjem planiranih ciljeva.

Pojednostavljeno rečeno, Udruženje nema kome drugom da se obrati za pomoć osim Općini, a Općina nema drugog subjekta preko koga može dugoročno ostvariti svoje strateške ciljeve i interese.

Korelacija ova dva subjekta daje nadu da se planirani zadaci i ciljevi realno mogu ostvariti uz obostrano zadovoljstvo sa posebnim akcentom na dioničare-radnike i sve stanovnike Lokalne zajednice.

U tom svijetlu treba posmatrati pripremne aktivnosti za izradu Strategije razvoja Općine Velika Kladuša za period 2021-2027. godina, odnosno 2021-2031. godina, a koja zbog različitog pristupa razvoju već kasni.

Sam pristup i metodologija izrade ove Strategije bitno je drugačiji od već donesenih šablonskih strategija i u velikoj mjeri je prilagođen našim potrebama, kao i uslovima vremena i prostora u kome se donosi.

Definisanjem strateških ciljeva i vizije razvoja u ovom periodu podrazumjeva odgovor, osim na pitanje "**šta?**" i na ostala, ne manje važna važna, pitanja: "**ko?**", "**kako?**", "**kada?**", "**čime?**" i na **fundamentalno pitanje "kome?"**.

Osnovna zadaća Lokalne zajednice, u ovom slučaju Općine Velika Kladuša, je zaštita vlastitih resursa, te zaštita stanovništva.

Smatramo da je najbolji način zaštite ovih faktora njihovo stavljanje u punu funkciju razvoja modelom integralnog-održivog razvoja i omogućavanjem stanovništvu da te resurse planski i racionalno koristi, čime se sebi i generacijama koje dolaze omogućuje ostanak i opstanak na ovim i svojim prostorima.

Selektivno, ili djelimično korištenje resursa (ali svih raspoloživih faktora) ni u kom slučaju ne može zadovoljiti potrebe stanovništva i ostvariti realne potrebe koje su promijenjene izmjenom okolnosti.

Da bi Strategija razvoja imala svoju punu primjenjivost u praksi i dala puni planirani efekat, neophodan je i potpun pristup izradi iste koji kroz izradu Strateške platforme definiše odgovore na ova ranije već postavljena pitanja.

Samo Udruženje je u potpunosti spremno preuzeti ulogu lidera u realizaciji razvojnih projekata, programa i podprojekata, sa već gotovim projektima, studijima i programima, a pogotovo sa osposobljenim i educiranim kadrovima spremnim i osposobljenim da preuzmu odgovornost za punu realizaciju istih.

Kratak rezime,

Analizirajući sve radnje i aktivnosti koje je Udruženje za zaštitu nezaposlenih dioničara Agrokomerca sprovedo u proteklom periodu, koje trenutno sprovodi i koje planira sprovoditi u narednom periodu, zahtjeva da se ovoj Udruzi pristupi sa posebnim pijetetom i pažnjom.

Sve svoje radnje i aktivnosti ovo Udruženje je vezalo za **Agrokomerc**, odnosno za povrat prava radnika-dioničara, koji su stvarali taj jedinstveni sistem koji ne predstavlja samo privredni subjekt i svoje sadašnje i buduće aktivnosti i rad neće konceptualno mjenjati ni pod koju cijenu, prilagođavajući ih vremenu i prilikama u kome se odvijaju do realizacije i ostvarenja zacrtanih ciljeva, misije i vizije koju smo sami sebi postavili i koju ćemo stalno ponavljati:

„VRATITI, DENACIONALIZIRATI AGROKOMERC NJEGOVIM STVARNIM VLASNICIMA I DO KRAJA PREDVIĐENOG RAZVOJNOG CIKLUSA OSTVARITI STEPEN RAZVOJA KOJI SMO IMALI U PERIODU PUNOG RAZVOJA AGROKOMERCA KRAJEM 80–IH GODINA.“

Lokalna zajednica mora prepoznati značaj rada ovog Udruženja, kao i potencijalne efekte istrajnog rada ovih ljudi, sa aspekta svojih potreba i interesa, pogotovo sad kad je u fazi izrade Strategije razvoja Općine Velika Kladuša za period 2021 – 2027. godine, odnosno 2021 – 2031. godine, kojom definiše svoje razvojne ciljeve i određuje viziju razvoja u ovom referentnom periodu.

Povratom cjelokupne imovine Općini Velika Kladuša vraća se većina resursa (80 %) kojima po zakonima i konvencijama treba da raspolaže i koordinira i vodi svoj razvoj, jer je iluzija i nepotrebnii trošak praviti Strategiju integriranog razvoja bez uključenja svih raspoloživih resursa i njihovog stavljanja u funkciju punog i održivog razvoja.

Pomoć koju Udruženje treba i očekuje od Jedinice lokalne uprave (Općine Velika Kladuša) svodi se na finansijsku podršku za rad Udruženja, u cilju ispunjenja obaveza u osjetljivoj fazi aktivnosti ovog Udruženja.

Rezultati koji nastaju djelovanjem i radom ovog Udruženja ne mogu se kvantificirati i upoređivati sa minimalnim – zanemarivim troškovima da bi se ovaj cilj ostvario.

Ova informacija upućena je Općinskom vijeću Velika Kladuša zbog upoznavanja svih vijećnika sa radom ovog Udruženja sa fokusom na pitanja:

- Šta je Udruženje do sada uradilo?,
- Šta Udruženje trenutno radi? i
- Šta će Udruženje raditi u budućnosti?.

Namjera nam je u cijelosti informisati Vijeće i sve vijećnike sa svim relevantnim informacijama, podacima i aktima koji su doveli našu sredinu u ovakvo stanje, dati naš prijedlog za prevazilaženje ovakvog stanja, a posebno obaviti raspravu za druge prijedloge i mogućnosti koji mogu biti primjenjive u praksi na dobrobit svih stanovnika.

Historija će nas pamtitii samo po urađenim djelima zbog toga nemojte nikad zaboraviti Općii sabor Općine Velika Kladuša održan davne 1967. godine, koji se jednoglasno opredijelio da prihvati i podrži prvi razvojni program koji je omogućio jednoj maloj provincijskoj kasabi da veoma brzo preraste u moderan grad kao sjedište jedne Multi kompanije Agrokomerc.

Pred ovim Vijećem je, možda jedinstvena, šansa da ovu tačnu historijsku činjenicu u punom kapacitetu ponovi i da označi svoje mjesto u historiji.

Pozicija u kojoj se sad nalazimo puno je bolja i perspektivnija od ranije, zbog dobivenih spoznaja kojima raspolažemo i stvorenih pretpostavki, a posebno zbog lidera, koji je među nama i koji je

potpuno spreman da svoje sve resurse, znanje, iskustvo, autoritet, stvorenu harizmu, odanost i pripadnost svom narodu, stavi još jednom u punu funkciju razvoja, kao što je to već ranije radio.

Ne iskoristiti u punom kapacitetu ovu priliku bilo bi historijska greška koju se neće moći lako, ili nikako ispraviti.

Velika Kladuša, mart 2022. godine